

ПРИМОРСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ МЈЕСЕЧНО • ГОДИНА XXV • БРОЈ 405

БУДВА, 30. АВГУСТ 1996.
ЦИЈЕНА 2 ДИНАРА

АВГУСТОВСКА ПЛИМА И - ОСЕКА

• Највише регистрованих туристичких гостију је било 22.744 током августа, а средином мјесеца број гостију се почeo смањивати. У периоду јануар-јул више гостију и ноћења него пропшле године.

лим хотелима 7.778 (7 одсто мање), у камповима 976 (3 одсто мање), у приватном смештају 9.520 (25 одсто више) и у одмаралиштима 4.500 (9 одсто мање).

На почетку треће декаде августа на подручју наше општине боравило је 22.744 туриста, 3 одсто више него у исто вријеме прошле године. Према подацима Туристичке организације у Будви од тога броја је у хотелима ХТП "Будванске ривијере" регистровано свега 73, или 0,33% од укупног броја туриста.

Према статистичким пода-

цима на подручју наше општине у периоду јануар-јул ове године боравило је 127.181 гост, а остварено је 914.049 ноћења. У поређењу с прошлом годином то је за исти период 4,3 више гостију и 8,6 више ноћења. Домаћих гостију је било више два одсто, а ноћења шест одсто, док је највећа разлика код странаца: гостију је било више скоро четири пута (905 прошле а 3.423 ове године) а ноћења која су остварили странци више од пет пута (22.680 ове године, а 4.140 прошле).

ФЕСТИВАЛ ГРАД-ТЕАТАР ЗАВРШЕН ПОДСЕЋАЊЕМ НАГРАДЕ ЗА ДРАМСКО СТВАРАЛАШТВО

ПРИЗНАЊЕ ВОЈИСЛАВУ БРАЈОВИЋУ

НАКОН 51-ог дана и 140 изведенih програма (42 представе, двије опере, два балета, 18 концерата у два циклуса, 60 пjesничких вечери, пет окружних столова који су трајали 12 дана...) завршен је овогодишњи десети по реду фестивал Град-театар.

Саопштавајући ове податке директор Града-театра Бранислава Лијешевић је напомнила да је овогодишњи фестивал успио, да су три фестивалске продукције оцјењене највишим оцјенама, и да је организација фестивала добро функционисала тако да нико од гостију није отишао незадовољан. Двије представе-продукције Града-театра учествоваће на овогодишњем БИТЕФ-у - „Декамерон дан раније“ у

званичној конкуренцији, „Бановић Страхиња“ ван конкуренције. Очекује се да ће бар двије представе учествовати и на Стеријином позорју.

Овогодишња награда Града-театра за драмско стваралаштво припада је глумцу Војиславу Брајовићу, члану Југословенског драмског позоришта из Београда, за његов вишегодишњи допринос фестивалу глумачким креацијама као што су насловна улога у Његошевом „Лажном цару Шћепану Мали“, Терзит у Шекспировом „Тројилу и Кресиди“, Томазо Медини у „Конте Заполију“ Владимира Секулића и „Радован Трећи“ у истоименом комаду Душана Ковачевића. У

образложењу жирија (Јован Тирков, предсједник, Бранислава Лијешевић и Веселин Радуловић) каже се да се послје два редитеља (Дејан Мијач и Јагоши Марковић) ове године високо признање дођељује глумцу који је током последње четири године остварио четири глумачке креације које су битно доприњеле успјеху ових будванских премијера. Његове глумачке креације битно су доприњеле успјеху ових представа како код критике и позоришних уметника, тако и код широке публике. Дут вијек и успјешни живот ових представа на Цитадели и на другим сценама, као и низ награда истовременом имају у многоме да захвале Брајовићевом доприносу.

У најбољој традицији глумачког умijeћa на нашим просторима Војислав Брајовић је остварио улоге разнолике по средstvima, смјеле по прistupu, a дубоке по смислу које доносе представи. Трагикомични антихерој Лажни цар Шћепан Мали, ципнички Шекспиров протагонист Терзит, барокни мешттар и машттар Томазо Медини, раскошни краљ примитивизма Радован Трећи, глумачке су креације хистriона нашег времена и тла, и то на врхунцу једне глумачке каријере. Војислав Брајовић није само сарадник, „извршилац глумачких радова“, већ и сам покретач, који инспирише своје редитеље да крећу даље и са њим и са цјелокупним ансамблом, као што га они опет усмjeravaju да иде до самих граници svojih стварalačkih moći - ističe se u образложењу жирија.

Награда Града-театра за драмско стваралаштво, која се састоји од повеље, умјетничке слике и десет хиљада динара, додијељује се Војиславу Брајовићу у септембру.

В.М.С.

ИЗБОРИ '96

ДАН ОДЛУКЕ - 3. НОВЕМБАР

• Истог дана бираће се одборници у општинској скupštini, посланици у републичком парламенту и посланици у Вијећу грађана Скупштине СР Југославије.

ПРЕДСЈЕДНИК Савезне републике Југославије Зоран Љилић доније Одлуку о расписивању избора за Савезну скupштину према којој ће се избори за савезне посланике у Вијећу грађана у Србији и Црној Гори одржати 3. новембра. На овим изборима наша општина је у једној изборној јединици са општинама Бар у Улцињ, а бираће се четири посланика.

Предсједник Републике Црне Горе Момир Булатовић доније Одлуку о расписивању избора за одборнике скupштине општина и посланике Скупштине Републике Црне Горе који ће се одржати 3. новембра. Изборне листе за избор одборника и послани-

ка са писменом изјавом о прихваћању кандидатуре, потврдама о бирачком праву и прећивалишту кандидата достављају се до 15. октобра општинској изборној комисији за избор одборника, односно републичкој изборној комисији за избор посланика. Изборна пропаганда преко представа јавног информисања и јавних скупова престаје 31. октобра 1996. године у 24 часа. На изборима за посланике у републичкој скupштини наша општина је у једној изборној јединици са општином Котор а бираће се четири посланика. У скupштини општине Будва и у идућем мандату биће 31 одборник а бираће се у седам изборних јединица.

"СТЕФАН МИТРОВ ЉУБИША" ДУШАНУ КОВАЧЕВИЋУ

У поново 14. августа драмском писцу Душану Ковачевићу свечано је уручен награда "Стефан Митров Љубиша" за 1996. годину. Награду је уручио предсједник Владе Црне Горе и предсједник Савјета фестивала Град-театар Милоје Букановић.

ПРВА ОЛИМПИЈСКА МЕДАЉА

На 26. љетњим олимпијским играма у Атланти југословенски одбојкаши су освојили бронзану медаљу, а велики допринос том успјеху дао је и Горан Вујевић, сада члан београдског Партизана, који је спортску каријеру почeo у нашој Авали. То је и прва олимпијска медаља коју је освојио један спортсмен из наше општине.

СКУПШТИНСКА ХРОНИКА

СЕЗОНА И ИЗБОРИ

- УСВОЈЕН НАЦРТ ДУП БЕЧИЋИ
- ПОВОЉНА ОЦЈЕНА ПРИПРЕМА ЗА СЕЗОНУ
- ЗБОГ ПОДЈЕЛЕ ОПШТИНЕ НА СЕДАМ ИЗБОРНИХ ЈЕДИНИЦА ОПОЗИЦИЈА НАПУСТИЛА СЈЕДНИЦУ

ДВАДЕСЕТПЕТУ сједницу Скупштине општине у овом сазиву, одржану 1. августа, обиљежила је расправа о урбанизацији, извршеним премама за туристичку сезону и предстојећим изборима.

Прије утврђивања дневног реда одборник Мирослав Лукетић је тражио да се Скупштина општине обавијести са извештајем експерата Међународног удружења за урбани развој ИНГА који су у мају боравили у Будви, јер је то од значаја за планирање развоја наше општине, као и да се отвори дебата у Скупштини општине о Љубишином дому, јер је он неправилно искоришћен организованом изложбе „Поморство кроз вјекове“ у вријеме кад се на Тргу пјесника додјељује Љубишина награда. На то је он благовремено упозорио представнике општине и јавне установе у чијем саставу ради Љубишина спомен дом, али илак изложба је постављена, а Љубиша стављен у други план. Одборник Мирослав Лукетић је тражио расправу и о правилима за предстојеће изборе. У одговору на предлоге и захтјеве одборника Лукетића одговорио је секретар Скупштине општине Вукашин Марковић. О посјети међународних експерата за урбани развој Скупштина општине ће се обавијестити кад стигне елаборат који се очекује од Владе Црне Горе, а о раду Љубишиног спомен дома могућа је и дебата кад се буде расправљало о раду те јавне установе. Што се тиче избора ту нема никаквог спора; предсједник Општине ће убрзо послије ове сједнице заказати састанак са свим странкама.

Предлог нацрта Детаљног урбанистичког плана Бечића био је повод да се отвори расправа о урбанизацији у нашој општини. Одборници опозиције Мило Радуловић, Мирослав Лукетић, републички посланици Саво Ја-

блан и Драган Иванчевић, и предсједник Општинског одбора Народне странке Лука Баљевић, су нацрт овог плаана и уопште урбанизацију опијенили негativno сматрајући да велики број стамбених јединица није у функцији туризма, да о нацрту плаана треба да говоре рецензенти, а не обраћавачи, да треба да говори главни урбаниста и каже је ли план усклађен с планом више реда, да међу рецензентима нема стручњака за туризам... На примједбе опозиционих одборника реаговали су одборници ДПС Владо Кажанегра и Новица Војнић, и главни урбаниста Стеван Борозан. О урбанизацији се често расправља тенденцијски и малицијски, а неке такве расправе касне и по годину дана нагласио је Борозан подсећајући да је прије годину дана усвојен Генерални урбанистички план приобалног појаса за Будву и Бечиће и да је то оквир за доношење детаљног урбанистичког плаана Бечића. У том смислу план је урађен како је предвиђено законом са мишљењима свих надлежних организација. На крају план је усвојен већином гласова - против је био један, а уздржан такође један одборник.

У расправи о реализацији Програма припреме туристичке сезоне превладала је оцјена да су сви важнији послови завршени, а пропусти сведени на минимум. У прилог томе је и број туриста на нашој ривијери који је већи него прошле године. Посебно је истакнуто да се у припреми слједеће сезоне треба уложити много више средстава и даљи већи значај туристичкој пропаганди.

Предлог одлуке о одређивању изборних јединица којим је предвиђено да у нашој општини на предстојећим изборима за одборнике буде седам изборних јединица изазвао је негодовање опозиционих странака и одборни-

ка. Народна странка је поднијела амандман захтијевајући да се такав предлог одлуке повуче из скупштинске процедуре јер је неоснован. Општина Будва има према срећеним бирачким списковима из 1992. године 8.794 бирача па нема основа цијелати малобројно бирачко тијело на седам изборних јединица, јер би у том случају странке које буду добиле мање гласова биле знатно оштећене. Једина гаранција за демократске изборе, како стоји у образложењу амандмана Народне странке, је да Општина Будва буде једна изборна јединица. Народна странка је алтернативно (ако се не усвоји наведени амандман) предложила још два амандмана - један по коме би се терitorija општине на предстојећим изборима дијелила на четири изборне јединице, и други којим се предвиђа број одборника који се бира у њима, али је од њих одустала на почетку расправе. Приговор Демократској партији социјалиста због предлога подјеле општине на седам изборних јединица био је и да је недемократски јер се тиме фаворизује ДПС, као и да тиме ДПС жели апсолутну власт. Незадовољни одборници опозиције су (осим одборника Српске радикалне странке) напустили сједницу Скупштине општине, а одлука је донијета како је и предложен - на идућим изборима за одборнике биће седам изборних јединица. Донијете су и одлуке о висини трошкова за спровођење изборне пропаганде, за избор одборника и именovanja општинске изборне комисије.

Скупштина општине ће и у идућем мандату има 31 одборника а број одборника који ће се брати у појединим изборним јединицама на подручју општине одређен је сразмерно броју бирача на претходним изборима (1992. године) у тој изборној јединици.

Изборна јединица 1 (из које се бира пет одборника за Скупштину општине) обухвата подручје Буљарице, Петровица и Реже-

вића, изборна јединица 2 (пет одборника) Свети Стеван, Бечиће, изборна јединица 3 (шест одборника), насеља Подкопаље, Вељи Виконгради, Лази, Марковићи, Побори, Лапчићи, Радуловић, Подмагистралом, Будва поље и Зграда бараца - граница од моста Савићина до Гвозденог моста коритом ријеке Грђевице до Мора, изборна јединица 4 (два одборника) Стари Град, Господина I, Комошевина - граница - од старе аутобуске станице поред гробља на Јадрански пут до куће Стева Гленције, изборна јединица 5 (осам одборника) дио насеља Подмагистралом, стамбене зграде унизу од пицерије Ал парма" заједно са Зградом „Лордови", Господина II, Вељи Вода (граница - Јадрански пут, улица Блажа Јовановића, кућа Савићина до мора), стамбене зграде код основне школе и зграде „Елмоса" изузев зграда Ц 29, Ц 29а и Ц 29, изборна јединица 6 (три одборника) насеља Дубовица I и II, изборна јединица 7 (два одборника) насеља Бијели до, Бабин до, Пријевор, Сеоца, Савињаш и Стамбена и Сервисна зона и Плажа Јаз.

РУСКИ ВЕТЕРАНИ У БУДВИ

У ОКВИРУ посјете Црној Гори, делегација Руских ветерана, боравила је средином августа у Будви, а њихови домаћини били су предсједник Скупштине општине Жарко Миковић са сарадницима и чланови Општинског одбора СУБНОР-а. Делегацију Руских ветерана, предводио је предсједник Комитета ратних ветерана Руске Федерације, херој Совјетског Савеза, генерал армије Владимир Леонидович Говоров.

Заједно са саборцима из Црне Горе и Србије, Руси су евакуирани успомене на најтешчанју борбу против фашизма, на године смрти и гладовања, на дане побједе, чија је педесетогодишњица прослављена у Југославији и Русији.

Говорећи о ратним годинама, генерал Говоров је рекао, да је захваљујући устанку у Југославији 1941. године, тадашњи Совјетски Савез имао мјесец дана више за припрему одbrane од Немачке, истакавши, да

се том борбом поносити исто као и заједничком учествовањем у ослобађању Београда.

Поздрављајући госте из Русије, Жарко Миковић је говорио о културно историјским и туристичким карактеристикама општине, а Пеко Лијешевић, првоборан, овога краја о ослобођењу и жртвама нашега народа. Он је изразио радовање што су се борди након 50 година од другог светског рата нашли заједно како би се подсјетили на дане борбе против фашистичког окупатора.

До ове посјете је дошло, како је речено, ради продубљивања међусобне сарадње, јачања пријатељских односа народа Југославије и Русије, доприноса миру и безбедности у години обиљежавања 120-те годишњице српско-руске војне сарадње у рату 1876. године и 50-те годишњице устанка 1941. године.

Р.ПАВИЋЕВИЋ

ИЗБОРНА

КОМИСИЈА

Скупштина општине је на основу Закона о избору одборника и посланика именовала стални састав Општинске изборне комисије од пет чланова.

За предсједника изборне комисије именован је Драган Радиновић, за замјеника Добриника Ружић, за секретара Славена Шћепановић, за чланове комисије Михаило Каписода, Бранислав Крловић и Танја Франовић, а за замјеника чланова Мира Марковић, Илија Медиговић и Мира Орландић.

Поред сталног савана изборне комисије који именује Скупштина општине из реда носилаца правосудних функција и истакнутих дипломатских правника, општинску изборну комисију чине и по један опуномоћени представник подносиоц изборне ли-

ТРОШКОВИ ПРОПАГАНДЕ

Одлуком о висини трошкова за спровођење изборне пропаганде за избор одборника у Скупштини општине на изборима 1996. године утврђено је да подносиоцу изборне листе коме је потврђена листа припада износ од четири просјечне нето зараде исплаћене у претходном мјесецу и то за сваку изборну јединицу посебно.

Подносиоцу изборне листе коме су потврђене изборне листе у најмање пет изборних јединица, укључујући и изборне јединице 3 и 5 у којима се бира већи број одборника па су и трошкови пропаганде већи, припада износ од 15 просјечних нето зарада исплаћених у претходном мјесецу.

Пријаве за средства за спровођење изборне пропаганде се подносе Општинској изборној комисији, а средства се у складу са Законом обезбеђују у општинском budgetu.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ БУДВА
- Секретаријат за друштвене дјелатности и општу управу -

На основу члана 6. Закона о бирачким списковима („Службени лист РСГ", број 49/92) Секретаријат за друштвене дјелатности и општу управу расписује

ЈАВНИ ОГЛАС

Обавјештавају се грађани који су навршили осамнаест година живота и имају пребивалиште на територији општине Будва, да могу извршити увид у бирачки списак, тражити упис, брисање, измену, допуну или исправку бирачког списка, у просторијама Секретаријата за друштвене дјелатности и општу управу (зграда СО Будва) сваког радног дана у времену од 9,00 до 14,00 часова.

Приликом увида у бирачки списак грађани су дужни да приложе личну карту.

ИЗ СТРУЧНОГ УГЛА

ПОВИШЕНА ТЈЕЛЕСНА ТЕМПЕРАТУРА

Нормална тјелесна температура човјечјег организма је 36 до 37 степени Целзијуса, ако се мјери у пазуху, а за 0,5 степени је већа ако се мјери ректално (у чмару).

Повишене температуре је одбрамбена реакција и може бити значајан фактор за савлађивање одређених инфекција, вирусних или бактеријских.

Око једне трећине пацијената који се обрате педијатру наводе као основни разлог повишену тјелесну температуру.

Страх од повишене, а нарочито високе тјелесне температуре практично је редован и родитељски захтјевају хитно обарање не бирајући средства. Данас се зна да прерано обарање температуре може бити више штетно за организам, а повлојно за развој вируса или бактерија, пошто и једни и други изазивачи инфекција слабо подносе температуре које су веће од нормалне температуре људског организма.

Наравно, нагли скок температуре код неке дјеце може довести до бурног реаговања Централног нервног система и појаве конвулзија (у народу често називаним комицијоним). То је једно од најдраматичнијих стања у педијатрији када дјете нагло губи свијест, има уочен поглед, помодри, трзај ногу и руку изгледају драматично, може доћи и до привременог прекида дисања, некада се јавља пјена на устима. Наравно конвулзије могу добити само нека дјеца, али су страх од њих разлог што већина љекара и за најмањи пораст температуре одмах даје љекове за њено нормализовање.

Искусан љекар у принципу може врло брзо да процјени прави узрок температуре и дјелује на узрок који је изазва.

А узроци температуре су често веома различити. Најчешће су инфективни вијешти вирусних и бактеријских оболења праћене су повишеном тјелесном температуром, али се фебрилност јавља и код других оболења или стања као што су: теке алергијске болести, леукемија, маларија, системне болести, реуматска грозница, лупус, реуматоидна упада зглобова.

Некада је узрок температуре врло тешко отворiti: понекад се јавља код неких малигних болести, тумори мозга у првој фази једино се манифестишу повишеном необјашњивом температуром нарочито тумори хипоталамуса.

Неки љекови поготову ако се дуже дају могу изазвati темперaturu. Чак и антибиотици сами од себе могу довести до повећања темперature. Правило је да темперaturu непознатог узroka траје дуже од 7 дана треба комплетно обрадити. На расpolaganju су nam лабораторијски тестови посебно микробиолошки налазимо узрочнике које другим методама нисмо могли доказати.

Уринарне инфекције код дјевојчица чест су узрок повишене темперaturi па су бактеријски прегледи урина неопходни да се изbjegnu грешке и лутања у тражењу других узрока повишене темperature.

Посебан проблем је повишене тјелесне темperaturu код беба до 3 мјесеца старости. Такву темperaturu увијек треба схватити врlo

озбиљno и ту нема чекањa: узрок се мора брzo отkriti.

Истина, и у том узрасту узрок може бити безазлен као што је претопљавање, недовољno уношењe или велика количина takozvanog kolostralnog mliječka koja je sa pravim podočnjem veoma koncentrovano i može izazvati temperaturu. Međutim, u tom uzrastu česte su neke vrlo opasne infekcije koje se razvijaju brzo i zahtijevaju hitno lijeчењe. Svako novorođenče sa povišenom temperaturom uviđek treba odmah pregledati a svaki pokusaj sопstvenog trtmana temperaturu može biti vrlo risičan i opasan.

Viske temperaturu mogu se kod starije djece i odraslih uspješno obratiti i prije lječarskog pregleda ali treba znati nekoliko pravila.

- Nikada ne obarati temperaturu u toku njenog rasta.

- Masaka i alkohol u fazi porasta temperaturu kada su noge i ruke hladne može čak i pogorjeti staje.

- Nikada ne skidati temperaturu kupkom hladne vode.

- Ne stavljati obloge od masti na kožu jer time sprčavamo odravljivanje toplosti.

Redosled skidaњa povišene temperaturu u principu bi trebao biti slijedeći: kupke sa mlakom vodom, mogu se ponoviti više puta, bezopasne su i efikasne čak i kada je temperatura jako visoka (ali ne počinjati prerano).

Masaka mlakom vodom i alkoholom dovedi do širenja krvnih судova koke i bolega odravljavanja toplosti, može trajati i duže. Nije dovoljno premazati kožu vodom alkoholom ili sirketom, upornim utravljanjem mnogo je bolji efekat. Od љekova koji mogu da posluže obaraњu povišene temperaturu načinje i nađuje se koristi Aspirin (Anadol, Apcalis, Anbol, Nibol).

Danas se зна да ti љekovi mogu biti toksичni za jetru, a kod virusnih infekcija kod djece izazvati neke vrlo teške sindrome. Danas je stav da ih ne treba давати dječi sem kod nekih reumatiskih oboljeњa.

Kod odraslih mogu izazvati aktivaciju chiria ili krvareњa i kod djece i kod odraslih.

Druga grupa љekova koja se smatra naјmaњe toksичnom a dosta efikasnom su deprivativi paracetamola (Paragol, Paracetam, Miralgin, Fieberacet i dr.). Treća grupa takođe efičasnih љekova su neki preparati za liječeњe reume ali su efikasni i za smanjavanje tјelесne temperaturu. Tu spadaju Brufen, Flutalgin, Diklofen, Boltaran, Naprosin i sl.

Novalgetol i Analgin su se ranije često koristili ali se pokazalo da mogu imati i neka štetna delovanja pa ih sada praktično ne koristimo. Naравno nikada se ne smije zaboraviti da se uviđek mora voditi računa o uvođenju tečnosti, jer sama dehidratacija kod djece može izazvati visoku temperaturu. Posobno treba biti oprezan u toku vrelih ljetnih mjeseci kada se i bez temperature gubi mnogo tečnosti znojenjem.

Dr Tadija Nikolić

ФЕЉТОН

- Срби на удару
- Скупљање оружја
- Међуопштински комитет

По извјештајима делегата о стању Партије у Боки не бјеше много приговора да је лоше, једино се истиче питање Грбља. Како једино у тој општини нема организација Партије и СКОЈ-а, већ је тамо све прешпушteno режимским партијама и религиозним друштвима, која предводе племенски главари са паролом: "Чувајмо вјеру, краља и отаџбину". Тамо тешко има мјesta и за уставну опозицију, али се ријешило да МК мора нешto покренuti и организовати да би линија КПЈ продрла и у Грбљу. У вези с tim "Бурковић" скрену пажњу да се Грбљани још држе своje дрвne традиције да не примају међу собом агитаторе са стране, а поготово ако нису Срби и православне вјере.

Њемачка 11. фебруара 1938. године присваја Аустрију по уговору. Осваја Чехословачку и улази у Праг 15. марта. Затим похита Италија и 7. априла упаде у Албанију и присвоји је за себе. Нападом Њемачке на Польску 1. септембра 1939. године, почне други свјетски рат. Краљевска Југословенска влада нашла се на мукама од ратне опасности. Позива резерве под заставом. Истовремено с војним позивом тражи сумњиве да се и они јаве на зборно место. Умјесто касарне, отвара им капије концентрационих логора. Ту их слаже и бајонетама тражи као комунисте које стално прогони што се каже "као божавола". Тамо се нађе и десетак Паштровића. Остадаше у логору колико остале владе Цветковић-Мачек на власти, која бјеше четири дана прије свог биједног пада потpisala споразум о приступању Југославије Тројном пакту.

Под ударом војне сице Њемачке и Италије, априла 1941. године, паде војска и држава Југославија. Рат се водио седам дана, па се онда држава суши у гомилу расула. Баца војска оружје, пада се у ропство, набија се народу јаром покорности. Краљ и влада спашавају себјекством у Енглеску. Кад тако лако успјеше да освоји Југославију, лако им пође за руком да одмах спроведи испробани метод тлачitelja: "Завади па влада". Зато се окупator одавno припремио да на штитовима своје војске довуче усташku руљу и од ње формира Независну државу Хрватску у Загребу. Ниче ова фамозна држава преко ноћи са циљем да спровodi издају службеника са злочинима. Тако се саставише два зла - окупatorско и домаће, а од тога се наш народ вазda највиše бјежi. Први задатак усташa би да замети кавгу са Србима по националном и вјерском питању, да их десetecky западно od Дрине, сањајuhi да je то prostor њihovih новe држave. На крavom zločinu putu јављајu se u drugim krajevima bališti iz Matojice, Vemerović iz Makedonije i Horthijevci iz Vojvodine, da uništavaju народ једино зато што су Срби. Почеке и наставише слуге окупatora братобилачku бorbu na svim prostorima Јugoslavije.

Прво се о томе чује od изbjeglica i vojnika, који ne падоше u ruke neprijatelju, već se vratiše iz tih krajeva. Pricaču o zlu koje se наvalilo naјviše na leđa srpskog naroda. Hitler je prošao opaku vatru sa svih strana da sprjeklje slobodarski дух вазda борбеног srpskog i crnogorskog naroda спремних да гину за слобodu, државотворност и независност. За једну skinutu њemacku glavu Немци су skidali stotinu главa, da bi ih tako umirili. To postaje правило освајачkog rata - zločinu se propoduzava svojim жестинom до границе "бити или не бити". Ову rukavici morali su prihvatići сви они којима je nož stavljene под grlo da их нема

МАРКО ЛАЗОВ КУЉАЧА: СЈЕЋАЊА НА МУЧНА ВРЕМЕНА (7)

više. U тој ситуацији КПЈ поставља задатак да се једино борбom народа спасавa од истrebljenja. Pod mukama naјprije proradi свијest u главama људи да bi opstali i побјedili национално и социјално, da сe борбom mraju спасавati и na tom putu traziti savезнika, који сe сигurno borbi za iste ideale. Pošto je za to bila i ostala jedino КПЈ, otvorio joj se veliki prostor da сe што više spremi za odluchno vrijeđe oружane borbe.

Prava direktiva KПЈ bi skupljanje i sakrivanje што više raznog oružja. Grđa bješe slika i osjećaj kad сe чisto ne vidi izlaz iz zla teškog ropstva. КПЈ je jedino vidjela kuda i kako treba proći da сe strano i domaće probišu obzud i uništiti putem oружane borbe naroda koji želi слобodu i pravdu. Partija napredi svojim članstvom da je to dobro ugrađeno.

I jedan i drugi drugi put stavlja da сe u условima pojačane opasnosti zbog okupacije među članstvom pojača budnost i disciplinu, da сe Partija brojno ojača i organizaciono учvrti i da

he uskoro radi тога dođi drugi odzgođi kod нас.

Početkom маја из ОК Цетиње dolazi Јово Карапод мени. Упознао га са магацинацијем оружја и он се сложи да је то добро ugrađeno. I jedan i drugi drugi put stavlja da сe u условima pojačane opasnosti zbog okupacije među članstvom pojača budnost i disciplinu, da сe Partija brojno ojača i organizaciono учвrti i da

he uskoro radi тога dođi drugi odzgođi kod нас. Početkom маја из ОК Цетиње dolazi Јово Карапод мени. Упознао га са магацинацијем оружја и он се сложи да је то добро ugrađeno. I jedan i drugi drugi put stavlja da сe u условima pojačane opasnosti zbog okupacije među članstvom pojača budnost i disciplinu, da сe Partija brojno ojača i organizaciono учвrti i da

he uskoro radi тога dođi drugi odzgođi kod нас. Početkom маја из ОК Цетиње dolazi Јово Карапод мени. Упознао га са магацинацијем оружја и он се сложи да је то добро ugrađeno. I jedan i drugi drugi put stavlja da сe u условима pojačane opasnosti zbog okupacije među članstvom pojača budnost i disciplinu, da сe Partija brojno ojača i organizaciono учвrti i da

he uskoro radi тога dođi drugi odzgođi kod нас. Početkom маја из ОК Цетиње dolazi Јово Карапод мени. Упознао га са магацинацијем оружја и он се сложи да је то добро ugrađeno. I jedan i drugi drugi put stavlja da сe u условима pojačane opasnosti zbog okupacije među članstvom pojača budnost i disciplinu, da сe Partija brojno ojača i organizaciono учвrti i da

ПОЧЕТАК РАТА

mo do pola ноћи. С вијem је bio разговор врло интересантан и користан да се провjeri вриједност властитих скватања и чујu његове зреле и разумне misli. Указа mi на то да mi комунисти морамо имати самоиницијативу, храброст и самосталност u рješавањu задатака - како то пракса тражи, јер је теорија јалова приča ако не може да створи плодну чињеницу. Исправност наше теорије и директиве може једино пракса оживотворити и запечатити као исправну. Даље, указујe на то да комунисти немају свога бога, нити су његови фанатици и, према томе, нијесу непогрешиви људи.

Послједељи Јово Карапод мени. Упознао га са магацинацијем оружја и он се сложи да је то добро ugrađeno. I jedan i drugi drugi put stavlja da сe u условима pojačane opasnosti zbog okupacije među članstvom појача budnost i disciplinu, da сe Partija brojno ojača i organizaciono учвrti i да

ЈАПАНЦИ У МОГРЕНУ

ДОЛАЗИМО ОПЕТ

У првој половини августа хотела "Могрен" су били Јапанци, фудбалери "Лијезан Кусацу" из Кусаца.

-Било је лијепо на Златибору и овде је у Будви. Све тренинге смо обавили по плану, казао нам је везни играч, Кобајши.

Први човјек "Лијезан Кусацу" је Ратко Стевовић, Нижићанин, прије пет година тренер београдског "Змаја".

-Прије него што сам преузeo овај тим био сам тренер и организатор млађих селекција у "Мицубишису", члану прве јапанске лиге. Како сам дошао у Јапан? Прије четири године мој пријатељ Јасуки Кара, тада је био студент вјарства у Београду, меје напоменуо да појем да тренирам једну јапанску екипу. Знате у Јапану још фудбал није ухватио корјене, као у Европи.

Кусацу је туристичко мјесто на око хиљаду метара надморске висине, 180 километара источно од Токија. Дневно у просјеку има од 30 до 40 хиљада туриста, слично као Будва лети, каже господин Стевовић.

Прије Будве фудбалери "Лијезан Кусацу" обавили су дванаестодневне базичне приpreme на Златибору.

-Они су наши гости. Били

ХУМОРЕСКА

„НАША РИБА“

Дивна увала, коју су мештани звали Лучице, рачијих година није била толико пуна. Мада је било прилично рано и купачи су тек пристизали на плажу, осећало се да ће дан бити врео, јер сунце је већ почело немилосрдно да пржи. Кад тако освоји жега, дан неумољиво траје... траје... Евица стрпљиво чека да смркне, очекујући спас уз хладно пиво и коцкице леда, али ништа - ноћ је сувише кратка да охлади узврели ваздух.

Као нека одступница, у позадини је борова шума. Испуштала је своје дивне мирисе који су нас голицали по ноздрвама, а хор зрикаваца надирачавао је незграпне звуке који су дошли из шарених транзистора.

Плажа се брзо пунила и сви су журили да што пре заузму боље место на ужараном песку. Једини су разапинали избледеле сунчобране покушавајући да заклоне своја препланула тела. Они други, напротив, седели су на сунцу, које је неумољиве зраке преливало преко њихових тела попут растопљене лаве. Само су по неки пут, као на ражњу, окренули своја тела и преливали га масливим уљем да кожица не прегори, да буде подједнако реш.

Деца су се пражкала у плићаку и невештим завеслајима успевала да се одрже на површини воде неколико метара. Срећни родитељи, стајали су крај воде и уживали у покушајима своје деце, дајући им свакојака упутства.

Одједном, једно дете узвикну:

- Риба!

Сви су се сјатили око недужне рибе и већ следећег тренутка један од родитеља се тријумфално огласи:

- Имам је!

Брзо су ископали песак и направили базен где су убацили рибу.

- Чико, то је сада „наша“ риба. Ја сам је видео, а ви сте је ухватили.

- Јесте, то је сада „наша“ риба! - рекоше у глас и остала деца. - Ми смо правили базен за рибу!

Риболовац се наслеја и прихвати тријумфално да је риба „наша“.

Полако, око импровизованог базена са рибицом се искушиле стручњаци, да утврде која је риба у питању:

- Ово ми личи на неку морску иглу. Никад нешто слично нисам видeo, - рече дебели човек, чији се стомак преливао преко купајних гађа које су му додирале до колена.

Деца су трчкарали око базена са рибицом, додиривала је прстићима и готово у глас викала:

- Сад имамо „нашу“ рибу!

Један кратки ковјељуљак, црн као да му је тата африканец, глadio је своју ћелу, па рече:

- Ово мора да је сабљарка. Види како је вртенаста, а глава јој је дугачка и танка као сабља.

- Тата, тата, баш је супер што имамо „нашу“ рибу. Ми је волимо! - рече један слатки дечкић, обигравајући око базена.

- Можда је ово змија! - рече мршавко са качкетом, који му је падо преко ушију, вероватно да унесе већу забуну.

- То је обична глиста! - убаци један младић шеретски.

Дугобри човек, унесе се у рибицу, да је боље осмотри. Сви се загледаше у њега, очекујући стручно мишљење, а он само ћuti као риба и врти главом.

- Шта је, човече? Говори! Која је ово риба?

- То је електрична јегуља! Она се мрести у Саргаском мору.

- Јао, што је слатка! Како се само увија. Тата, ја ћу после да јој донесем мало чоколаде. - рече један дечкић.

- Ако је електрична јегуља, то је страшно опасно. Она производи струју до 300 волти! - опет упаде мршавко, шеретски.

- Није ваљда тако? - Заинтересова се дебелько.

- У праву је, ја сам електричар, знам. - Потврди дугобри човек.

Несуђени херој - риболовац, растури импровизованы базен и рибицу избаци једним штапом поново у море. Деца забежнула, на мањ нису могла да поверују својим очима шта се дешава, али кад таласи разнеше преостали део базен, почеше у хору да плачу и настаде неописива јалост. Остали родитељи, тријумфално, поздравише гест риболовца.

- Мама... Мама... Зашто су ове чике отерале „нашу“ рибу?

- Милане, што растуки и расплака толико децу? Сместа да си отишао и свима купио по сладолед!

- Хоћу драга! Хоћу!

Деца су лизала сладолед, а другом ручицом, брисала су остатке суза, покушавајући да забораве „нашу“ рибу.

Слободан М. Стефановић

ТРИБИНА СВЕТЕ ГОСПОЂЕ ПОДОСТРОШКЕ

КЊИГА ВЛАДИКЕ АМФИЛОХИЈА

ПРОМОЦИЈОМ другог издања књиге митрополита црногорско-приморског господина Амфилохија "Историјски пресек тумачења Старог завјета" крајем јула је у манастиру Подострог почела, с радом Трибина свете Госпође Подострошке. Књигу је издала Издавачка кућа "Јасен-Бијели Павле" из Никшића у сарадњи са Издавачким предузећем "Свети Симеон Мироточиви" из Врњачке Бање. Овој промоцији је присуствовало велики број грађана и вјерника не само из Будве, него и из читаве наше земље.

"Стари завјет" је потребно познавати да бисмо схватали не само судбину јеврејског и свих хришћанских народа, и не само хришћанских народа, него и ислама. А зна се колики је утицај ислама био у историји и колико је утицај ислама данас. Ни јудејство, ни мојсјејство, ни Но-ви завјет, ни ислам, не могу бити схваћени без Старог завјета, категоричан је аутор књиге митрополит Амфилохије.

Уредник у Издавачкој кући "Јасен-Бијели Павле" из Никшића Слободан Станчић је изразио наду да ће наша црква ускоро издати комплетан Стари завјет, преведен на српски језик, као и да ће митрополит Амфилохији написати коментаре уз Стари завјет, као и превести једино још код нас непреведене појединачне књиге Старог завјета.

Д. Ђаворић

ПРИЧЕ С ДРУГОГ КОГОСЈЕКА

пише: Саво Греговић

ПРИЧА ЗА ПРИЧУ СТЕВИЦЕ В.

ЗАПИСАНО АВГУСТА 1996. НА ТЕРАСИ ХОТЕЛА „БУДВА“

слушао је само глас с друге стране.

... Ало, господине В. чујеш ли ме? Бојим се да ова веза не прекине, па да убрзам. Ето, уселише ме овде, али ја не могу да запсим. Зато те и тражим. Ти си доље на мору, знам, распитивање ми је најзад помогло да те нађем. Него, слушај... у Новом граду, на крају тамо, знаш, има солитер, број тај и тај, улаз је други, спрат такође други. Поји тамо, покујац на врату је пише Ибро Р. Отвориће ти један мој рођак који је ту привремено. Промијени цилиндар на брави, скини плицу и стави твоје име, па дведе жену и дјецу. То је сада твоје. И обавезно ми се јави, тамо у стану има телефон... Ало... је си ли запамтио, треба ли да поновим?

Стевица В. ником ништа није рекао, ушао је у „ладу“ и стигао у назначени солитер. Није био начисто, али тај испрекидани глас, па онда убрзана прича и конкретни детаљи, учинили су да вјерује у све што је чуо.

Чим сам позванио, изашао је млађи човјек и дочекао ме на прагу смјешћени се: ви сте, господине В. Ево, мало прије је звао Ибро, нестрпљив је... Уђите, слободно, погледајте све, то је тај стан. Да, да Ибр, да ћу већ сјутра да птујем. Мало је мањи од онога вашег на Грбавици, али лијеп је, има и терасу, види се море ту долje, добри су комшије, предобри...

Опет је Стевица В. изгубио глас, стајао је као укупан у претсобљу, мутило му се у глави иако тога дана ништа није био. Па ни оно неколико кафа на које је навикали није распоредио, није могао ништа да окуси.

Човјече, уђите, погледајте. Ето, све ствари Иброве сути, и молим вас јавите му се.

Задрхала је рука добром човјеку Стевици В. Док је Ибр рођак окретао број речјале су се слике: срећне године младости, љубав са Весном, вечери у „Европи“ и „Бристолу“, скијања на Игману, шетње поред Миљацке... Први плач дјетињи у кући, прослављање стана, када су Марко и Јелена већ били проходали, увелико; Марко је изашао у вртић. Потом слике страшног суда: гранате, закривљени погледи оних с којима се до јуче здравио, рат...

Јавите се, Ибр је с друге стране.

Ало, господине В. стигли сте. Е моје среће, хвала вама и Богу. Бидите Стевици В. ту је све како је и било, а и овде код тебе. У том регалу у дневној соби, у најдоњој ладици, је једна пластична фасцикли. Ту су сва документа, око стана, који је легално како то веле, купљен. Да те нико сјутра не малтретира. Ја ћу ти послати изјаву да је то сада твоје. А ово твоје је моје. Овдје сам нашао твоје личне ствари, фотографије, све ћу ти то послати поштом. А ове ствари не можемо размјењивати, нека остане све како је било, мада знам да би ти више волио да си на својем кревету, а и ја, Аллах ми... Али, нека остане тако, није још вријеме да размјењујемо то, а и дрвенарија је то, болан, ко тамо, ко овде... Е, мој Стевици В. ноћас ће Ибр мирно да заспи. Први пут послије много дана. Са срећом, доведи жену и дјецу, па немо се још чути. Остай ми здраво...

И тако је мој друг Стевица В. добио стан који није ни у сну видио.

- Е, молим те немој писати о овоме иако ја знам за причу, баш. Причу каквих је мало. У хиљаде, шта рекох, у десетине хиљада једна. Одлучио сам да што скорије поћем да се видим с Ибром. Доњије су слике тада, да све објавиш. Сад здраво, чекају ме да их превезем до Тивта. Касним већ... И обавезно

сврата код мене. Имамо где на миру да причамо...

Сад се и мени мутило у глави. Наручио сам још једну кафу и уперио поглед у улицу којом је милио свијет. Раздрагани млади свијет, преплануо од сунца августовског, ишао је у веселу ноћ.

- С точке сваке погледај човјека /како хоћеш суди о човјеку/ тајна чојку човјек је највиша ствар је творац човјек изабрана!

Одлучио сам да причу с другог колосјека објавим прије него што се Стевица и Ибр сретну, прије него што стигну слике. Јер је прича за - причу. Вјерујем да ће обојица оправити.

2)

Није протекло ни десет дана од мог сусрета са Стевицом В. и опет сам био у босанском вилајету. Овога пута тамо ме повео Срђан Драгојевић. Понто је стиховима и црtežima, за разлику од многих вршњака, прегрима магарећима годинама; ученили су да вјерује у све што је чуо.

Срђан је покушао да одговари наше заштите Стевици В. и Ибр мијењали станове, зашто су лијепа села, лијепо горела, зашто су се Халил и Милан, нераздвојни од дјеца, срели на улазу у тунел дрекавца у који никада нијесу као дјечаци смјели да уђу. С пушкама и бомбама у различитим униформама, предводили су двије војске завађене. А онда пошто су данима пребирали по успоменама, вребајући један другога, нашли су се на брвну живота и пали у воду. Слагао је слике Срђана Драгојевића као и ја учили кад сам био мали, тако и ја учим своје. Зар је ту нешто неobično? А то, што ме оне изгубљене ствари? Е па штетам пуну, очи медобро још служе и нијесам од помоћи само онима дома. Него и радијанима, заузетима, журницима... Онима који губе. Они губе, Блажко враћа. Добро се увијек, добрим враћа. Одјакада је тако и ја друкчије не знам.

Блажко, који је добио надеж макатија, макатија зато што подсећа на некадашњег америчког предсједника, не жели да прича о накнади. Моје је вељи да нађено вратим. Тако су ме учили кад сам био мали, тако и ја учим своје. Зар је ту нешто неobično? А то, што ме оне изгубљене ствари? Е па штетам пуну, очи медобро још служе и нијесам од помоћи само онима дома. Него и радијанима, заузетима, журницима... Онима који губе. Они губе, Блажко враћа. Добро се увијек, добрим враћа. Одјакада је тако и ја друкчије не знам.

BCC BUDVA

АНКЕТА „ПРИМОРСКИХ НОВИНА“

ТУРИСТИ О НАМА

„Приморске новине“ настављају анкету с туристима започету у прошлом броју. Због чега туристи највише долазе на Будванску ривијеру, што им се допада, а што не овог љета на „ривијери бисерних плажа“, шта је скупо, шта јефтино, чему дају плус, а чему минус, да ли ће поново доћи (или неће) и због чега – питања су с којима смо се обратили сасвим случајно изабраним туристима који љетују од Будве до Петроваца. Питања за туристе, а одговори за нас домаћине, да прочитамо какви смо из угla туриста, што ће нам свакако користити при сумирању оцјена о туристичкој сезони која протиче и у припремама за наредну туристичку годину.

У Будви сам скоро сваког љета. Долазим с друштвом и остајем обично 10-15 дана и увијек смо код приватника. У Будви има много места за забаву, много културних догађаја. Дискотека на „Авали“ је место које је најактуелније и најпосећеније од стране младих. Лијепо је што постоји дискотека на отвореном, па она на плажи Могрен или на Јазу до које је организован превоз бродићем. Ипак мислим да је улазница од 20 динара за улаз у дискотеку на Авали превише скупа, као и плаће у неким кафићима уз обалу. Могу се наћи и објекти са доста приступачним цијенама као на привреди „Могрен“ али је услуга веома слаба. Глуко је и што се плаћа улаз на Могрен плажу мада је она најљепша у Будви. Увијек је чиста док је Словенска плажа затрпана смећем и чини ми се да се о њеној чистоти и не води рачуна. То је, наравно, и ствар културе гостију који тајно иду. Ја ћу сигурно и следеће године доћи у Будву и задам се да ће бити љепше и боље него ове као што је и ова сезона много боља и боље припремљена од претходне. (Марија Новаковић ученица из Београда /17/)

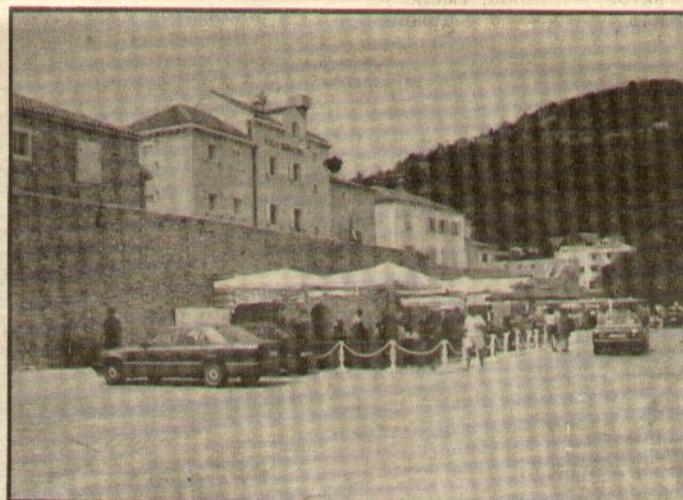
У Будви сам зато што је то центар нашег туризма. Осим тога, Будва има лијепе плаже, сва културна забивања ћети дешавају се овде, постоје разноврсни забавни програми... Остану овде 15 дана, у приватном смјештају. С обзиром на све ово што сам забројала, цијене у Будви су правдане, пропорционалне туристичкој понуди. За наше стандарде ово је доста добро, па ми и не можемо да се тактичко са европским метрополама туризма, а о свјетим и да не говоримо. У Будви је још требало да се реши проблем паркинга, те да је побољша професионалност особља у угоститељству. Следеће године вјерovatno у промијенити место љетovanja или не из разлога што се Будва не свиђа, него зato шto volim promjenju. (Milivoj Gojković приватник из Срба /28/)

У хотелу сам „Авала“ са бјерком. Цијене апартмана су доста високе. Иако се Авана зове гранд хотелом она је далеко од тога. Прашина у обавама се не усисava, кварови се уопште не отклањају, прибор за јело би могао бити листији, али квалитет хране би могао бити бољи. Што се тиче плажа једино за Могрен немам примиједби јер је то једини чиста и одржавана плажа у Будви. Само требало би поставити више корпи за смеће. Што се тиче ноћног живота ту има по нешто за вачији укус. Веома лијепо је следати представе Град театра, али неко воли и други вид забаве. Требало би утишати музику са неталентованим кафанским пјевачкима. Иначе цијене су доста високе. Останемо овде 10 дана, а други дио одмора провећемо у Грчкој. Тако ће вјероватно бити и следећег љета. (Сандра Милјковић економиста из Београда /47/)

Будва има дивне плаже, као што су Могрен или мала плажа према Бечићима. Овде долазимо већ треће

толико мања него у Будви, која по мени није место за одмор за једну породицу. А и у Бечићима ми се не свиђа то што је музика трешти до 01 час. Мислим да је до поноћи сасвим довoljno. Цијена плаћа у појединим кафићима је превисока тако да човјек прво треба да се опече једним енергичним високим рачуном па тек онда да зна која место треба изbjegavati. Што се тиче забаве, ако се под забавом подразумијева музика, онда је има довoljno. Других посебно забавних програма нема, као ни културних манифестација, осим наравно, у Будви. Мислим да би у Бечићима требало отворiti неку апотеку да се по љекове не мора иći у Будву. А у Будви увече за оне који су дошли аутом нема места. Ми ћemo наредног љета, ипак, доћи у Бечиће. (Bojan Savic професор из Ваљева /42/)

Дошла сам из Суботице са prijateljiom u хотелу „Нафтагас“. Останемо 15 дана. Дошли smo возом, a Бечићe smo izabrali зато што у Будви nismo mogli naći смјештај. U Budvi smo bili i prije, a u Бечићima smo prvi put. Ovde mi se највиše свиђа плажа чија је чистотa на доста завидном нивоу у односу на друге. Не свиђaju mi се пренатрпани штандови уз плажу и, за мој укус, прегласна је музика увече. Кафићi су веома близу један другом, a музика svutđe различita. Ovde је доста скupo али, mora biti скuplje u odnosu na Суботицу, jer su Бечићi туристичко насеље, па su зато љетi ције-

се много свиђају, плажа је веома лијепа, само треба повести више рачуна о чистоти. На плажи је потребно више тушева, корпи за отпадке и кабина. Не свиђа mi се што је превише локала уз саму обалу и што је у појединим увече веома гласна народна музика. Али опет има кафићa са веома лијепом тихом музиком и мислим да је баш таквима место уз обалу. Цијене варирају. Постоје места или неки производи који су неоправдано скupo али, опет, има и приступачних цијена. Мислим да забавних програма има довoljno овде у Бечићима, а ко хоće да посети неку представу или изложбу мора да прешeta до Budve. Углавном Бечићi mi се свиђају чак више од Budve такоđe ћu вјерovatno doći i следећег љета. (Dušan Mirković службеник из Новог Сада /28/)

Дошао sam из Ваљева s по родицом. U Бечићima sam u хотелу Montenegro и задовољni smo смјештајem. Ostanem 10 данa. Ovde smo bili prije dvije godine i mislim da se od tada mnogo toga promijenilo na bolje. Sjedam se kada nije bilo vode po cijeli dan pa i duže. Sada je makar taj problem riješen, a i više se vodi računa o čistoti. Samo, trebalo bi ipak na ovako velikoj plazhi postaviti više tusheva, česci sa vodom za pilače i WC. U Бечићima je gужva kolikoko

ballo i u Бечићima kao i u Budvi napraviti neku otvorenu pozornicu gdje bi se održavala predstave u vechernim satima. Ostatlo je sve doista dobro i svijača mi se ovdje na tu vjerovatno doni ponovo. (Milka Zorić labant iz Zrenjanina /32/)

U Петровац sam došla s мужем и у хотелу smo „Ривијера“. Ostanem 10 дана. Ovde nismo prvi put. Петровац је лијepo место само bi trebalo malo više racuna povesti o higijeni pojedinih djelova. Park iznad plaze (do хотела Ривијера) је веома neuredan. Срамota је da na takvom mjestu „ležje“ stari dushići, športeti i drugo. Taj постор i треба da se uredi, stavne klupu, osvjetljenje... To isto важи i za okolinu samog хотела „Ривијера“. Plaza bi mogla da буде још uređena i bolje opremljena. Изразита је neljubaznost u trgovinama kao i mještana, a i neophodna bi bila veća profesionalnost turističkih radnika. Potrebno јe i malo više kulturnih zivjava, nešto kao otvorena pozornica. Možda јe ovo malo više primjedbi ili sve je dobromjereno. Волјeli bismo i следећe godine da dođemo u još љепши Петровац. (Nada Miljković inženjer iz Aranđelovca /45/)

Ja sam u Петровцу sa женом. Ovde smo u privatnom smještaju i ostanemo 15 dan. Ovo nam niјe prvi put da љetujemo u Петровцу. Свиđa nam se јер има izgled pravog primorskog mesta. И плажа је веома lijepa само ne vidim zašto se улаз на један ћen dij plaja kada се ne održava. Trebalo bi da буде uređeni, da има тоалет на više mjesta na plazi, da има više korpi za smeće i sportskih rekvizita. Komunalci su slabo organizovani. Kante се ne praznje redovno па се osjeđa neugodan miris. Trebalo bi mogda da има više sportskih objekata, kulturnih zivjava, izložbi... Иначе цијene су доста visoke. Скупili su hrana i pilače ali сви mi rачunamo na то kada već odlučimo da си priuštimo љetovanje. Надам се да ћemo doći ponovo iduћeg љетa. (Vukasen Škorić lekar iz Novog Sada /48/)

Ja sam u Петровцу u хотелу „4. jula“ sa prijateljiom. Ovde smo prvi put i ostanemo 10 dan. Петровац је divno mjesto ali su цијene visoke za ono што pruža. Prvo, sam смјештај је доста skup, onda hrana i pilače. Ovde nema nekih posebnih забавnih sadržaja osim redovne glasne muzike uveče, a o kulturnim mаниfestacijama da i ne говоримо. Још се напlađuje i улаз na једan dij plaze. Односno naplađuju se pijesak i more pošto na plazi има један tush na kojem nekada има воде, a nekada nem, dok kabinе uopšte ne postoje. Trebalo bi da јoш много da се radi na higijeni grada. Potrebno је da се postave korpe za smeće дуж цijelog шtandališta. Што се tice idućeg љетa још се ništa ne zna, ali ne vjerujem da ћu љetovati u Петровцу. (Branka Bošković vasplatač iz Jagodine /28/)

U Бечићima sam prvi put. Došla sam na 10 dan u hotelu Montenegro i zadovoljna sam смјештајem. Ostanem 10 dan. Ovde mi se sve smještaje bili prije dvije godine i mislim da je to loš izbor bаш gужvi. Што се tice kulturnog sadržaja on je potpuno i raznovrstan jedino u Budvi. Волјeli bих da dođem i iduće godine ali vidiđem... (Svetlana Pavlović ek tehничar /37/) из Aranđelovca.

U Бечићima sam prvi put. Došla sam na 10 dan u hotelu Montenegro i zadovoljna sam смјештајem. Ostanem 10 dan. Ovde mi se sve smještaje bili prije dvije godine i mislim da je to loš izbor bаш gужvi. Што се tice kulturnog sadržaja on je potpuno i raznovrstan jedino u Budvi. Волјeli bих da dođem i iduće godine ali vidiđem... (Svetlana Pavlović ek tehничar /37/) из Aranđelovca.

Припремила Jelena Garđashević

Villa BALKAN
Stari grad

restoran i terasa
07 - 02

SVA GOTOV A JELA, JELA PO MARUDŽBINI,
RIBLJI SPECIJALITETI I ROŠTIJI

U VILI "BALKAN"
NAJJEFTINIJI NA BALKANU!
DODITE I UVJERITE SE!

P.R. "HATTRICK"

Telefon 086/51-802

КЊАЗ МИЛОШ
БУКОВИЧКА БаЊА - АРАНЂЕЛОВАЦ
ПРЕДСТАВНИШТВО БУДВА

МИНЕРАЛНА ВОДА, СОКОВИ

ПИЋА ДРУГИХ ПРОИЗВОЂАЧА

ПРОДАЈНИ ЦЕНТАР УЛАСТВИ ГРБАЉСКОЈ

ТЕЛ. 51-297

ТЕЛ. ФАКС 52-518

ДИСКОНТ У БУДВИ, ЦДС ПОДКОШЉУН

ТЕЛ. 52-378

"MONTENEGRO ROTURIST"
BUDVA

DIONIČARSKO DRUŠTVO U MJEŠOVITOJ SVOJINI

Trg Sunca broj 2

TURIZAM I UGOSTITELJSTVO

AGENCIJSKO POSLOVANJE

FINANSIJSKI KONSALTING

TRGOVINA NA VELIKO I MALO

ZASTUPANJE I KOMISIONI POSLOVI

VELEPRODAJA I MALOPRODAJA

ALKOHOLNIH I BEZALKOHOLNIH

PIĆA IZ PROGRAMA "TRBESJA",

COCA COLA, AGROKOMBINAT "13 JUL",

"RUBIN", "TAKOVO", "HANI" I DR.

TELEFONI:

51-008, 51-708; direktor Preduzeća

52-930, 51-136; Veleprodaja

52-871; Maloprodaja

51-954; Pravni poslovi

51-290; Finansije

ХРАБРИ МЛАДИ СВИЈЕТ

„ПОГРЕШНЕ ЛЕГЕНДЕ“ НА - ПЛАЖИ

Борис Лијешевић, студент друге године књижевности са групом својих пријатеља, режирао је са успјешком представу „Погрешне легенде“. Аутори су, Милена Лубарда његова колегинице и он.

Лијешевићу ово није први редитељски захват. Режирао је у протекле три године, „Белавуја пјевачицу“, Ежену Јонеску, „Драга Јелена Сергејевна“, Људмиље Разумовске и „Возове без реда“ по мотивима из породичног циклуса, Данила

Киша, све три у оквиру Драмског студија Гимназије „Данило Киш“.

Представа „Погрешне легенде“ почела је у 2 часа послије полуноћи 15. августа на плажи испод зидина Старе Будве, тик уз море, што је била посебна занимљивост овојећошњих културних дешавања у нашем граду.

Бројна публика, бурно је поздравила актере, Милену Марин, Владу Павићевића, Милену Лубарду, Васу Радоњића, Тану Черниј, Милана Зинцовича...који су упечатљиво говорили о младима

између 15 и 17 година, који вјеровањем постижу немогуће. У овој престави, предњима је дилема: дивно и дуго. Одлучују се, за дивно које ће трајати само до заласка Сунца. Из њих остају четири камене скulpture о којима ће се касније причати погрешне легенде, а права истине неће се сазнати.

Овакво ангажовање младих који су поред свих летњих забава и искушења у нашем граду, „трошили“ врјеме за реализацију једног позоришног пројекта је за похвалу.

С.Паповић

РЕКОНСТРУКЦИЈА ВРТИЋА

Након двомјесечног рада на реконструкцији и санацији зграде Ђечијег вртића у Будви, овај установа 1. септембра прије малишане у новом руку са далеко бољим условима за боравак дјече и рад запосленог особља.

Средства од 200 хиљада динара за ове потребе, обезбиједила је, како нам је казала директор Ђечијег вртића Гордана Томић, Скупштина општине Будва, која је вршила

НОВЕ УЧИОНИЦЕ

До почетка ове школске године биће завршени радови на доградњи три нове учionице у оквиру зграде Средње школе „Данило Киш“ у Будви, чиме ће бити решен проблем учоничког простора бар за годину. Потребна средства у износу од 300.000 динара за ове намјене обезбиједила је општина Будва. Предсједник општине Будва

Жарко Миковић наглашава да је општина такође обезбиједила и средства за санацију крова на Ђечијем вртићу у Будви у износу од око 100.000 динара. Сви радови такође треба да буду завршени до 1. септембра када ће овај вртић који је ранијих година био отворен и преко љета, опет отворити капије за малишane.

Д.Ц.

надзор радова. Зграда је већ дуже у достајашем стању, па су реконструкција и санације неопходне.

Завршена је комплетна изолација кровне конструкције, реновирана фискултурна сала, обављено крећење и санација зидова, у већини просторија замијењен је паркет и столоварија, реновирана купатила, а дотрајала електро инсталација замијењена новом.

П.Р.

Одржени радови, уз финансијску помоћ Општине, извршени су и у дворишту Основне школе „Стефан Митров Љубиша“ у Будви. Планирано је и постављање заштитне ограде око школе, као и додградња учionице и за потребе ове школе. Чији су просторни капацитети недовољни за све већи прилив ученика.

Д.Ц.

Барбун са блитвом

Рибу очистите, посушите, посолите, побиберите и пеците на граделе. Сервирајте са куваном салатом од блитве, зачињеном са маслиновим уљем, чешњаком, сољу и бiberom.

Барбун или брката триља - шпрео или камена, је риба дужине од тридесет сантиметара обалног подручја, пјесковитог дна мора, смеђе је, а кад угине постане црвено боје. Има два брка на доњој чејусти. Месо јој је укусно и подсећа на укус меса од ракова. Ова риба на трпези старих Римљана и Грка је била веома цијењена. Од пржење се добија фино црвено уље - то је, па гурмани уживају мочити хлеб у уљу или тоћати, једући ову малу и укусну црвену рибницу.

ИГЛИЦА, СРДЕЛА, ПАЛАЛИНА, ИНЂУН

Овој скupини припадају све мале рибе које су и најчешће на нашим рибљим пијацама. Због масовног уловавања скупе а квалитетом не заостају много за неким другим рибама. Све ове врсте рибе у себи садрже више уља, па због тога имају јачи мирис док их чистимо и спремамо.

ИНЂУНИ СА СЕНФОМ

Инђуне посолите, побиберите, измијешајте са сенфом, па добро уваљајте у брашину. Печите-пржите на јако загријаном уљу да буду рен пржењи, и једите прстима, грицкајте. Ово јело уз аперитив је

потребно је: три килограма морске рибе шкрпине, два децилитра маслиновог уља, један лимун, једна веза петрусица, једна главица црног лука, 4-5 чешњака, један лист ловорике, 3-4 памидоре, три децилитра bijelog вина, једна чашица риже, со и бiber на фин прелаз, увод у рибљу вечеру.

ГАВУН-ГИРИЦА

То су мање рибе, ријетко веће од 10-15 сантиметара па ихично пржимо на дубоко уље, неочишћене са главом. Спадају у бијеле рибе и врло су укусног меса. Гавуне испржите на уљу, прелијте са филом од вина, чешњака, ситног петрусица и лимуновог сока. Ово се једе са комадом хлеба и чашом доброг вина.

СУПА ОД ГАВУНА - ЧОРБА

Гавуне и поврће прокувајте, додајте со и бiber, па све добро пропласирајте. Жуманца, сок од лимуна и ситан петруsin добро измијешајте додајте у сузу од гавуна и лагано све измијешајте и на тихој ватри прокувајте три до четири минута. Уз ову врло фину једнодстручну и укусну рибљу чорбу - кашу, потаж, сервирајте коцкице прженог хлеба.

КУВАНИ - САЛАМА-СТРАНИ ШИРУН (за пет особа)

Потребно је: килограм и по шируна, 1,2 килограма кртоле, главица чешњака, веза петрусица, два децилитра маслинovog уљa, со.

Начин припреме: очистите шируне, посушите крпом, сложите у посуду, посолите јаче и рибу оставите у фрижидер пет-шест сати да одстоји. Након тога ставите рибу на тихој ватри да се кува 10-15 минута. Када је риба кувана, извадите је, поређајте у посуду за сервирање, поспите ситним чешњаком и петруsinом, маслинovim уљem и процјеђеном супом у коју се риба кувала. Уз ову рибу као прилог сервирајте младу кувану кртолу и bijelo kuvano zelje.

ЗАШТО СЕ ПРЕПОРУЧУЈЕ КУВАНА РИБА?

У рецептима приморске кухиње све чешће сријећемо кувану рибу, чешће него пржену или печену. Зашто? Зато што је приморско становништво зналачки користило природне материјале - намирнице и зачине (прни лук, чешњак, петруsin, маслинov uљe, свјеже памидore, морска со...) које је имало у својим баштама и вртовима. Са гастро аспекта сасвим су изабрали један квалитетан и добар метод јер од куване рибе остаје много више хранљивих материја, сочна је и лако сварљива. Уз то добијала се супа са рижом и тако је оброк био богатији. Предност куване рибе је и што су се тако користили љековити зачини

(чешњак, петруsin, маслинov uљe...) а ако се дода да је уз то ишло редовно и кувана кртола и блитва и чаша доброг вина, онда је лако претпоставити и откуда је било оно здраво руменило.

РАКОВИ, АЛИ И СЛАТКОВОДНИ

У приморској кухињи појед морских ракова, било је и данас има слатководних ракова који се лове у потоцима и јажама, али се о њима мало зна. Као и морски ракови мораји бити живи прије спремања, а здрав је за исхрану само онај рак коме се повије реп за вријеме кувања. Ракови који нијесу живи прије спремања и стављања у врућу воду не могу се извадити из оклопа јер се месо распада. И слатководни ракови послије кувања треба да буду црвене боје. Уколико су ракови живјели у води која није доволно чиста и течна, треба им претходно добро под млаузом воде опрати, а затим скучавати на маринаду од поврћа и зачина, па их тек онда спремати по одабраном рецепту. Обично су се спремали као додатак неким бродетима или похованим са палачинка масом. Добри знаљци су слатководне ракове спремали и на салату са дosta лимуна. Забиљежено је у причама да су слатководне ракове ловили и ловци за вријеме одмора поред ријека и потока и пекли их „на шипцу“ са сланином.

СОС БЕШАМЕЛ

За овај сос који често спремам у нашим ресторанима и хотелима потребно је: литар млијека, 150 грама путера или маргарина, 250 грама брашине, пола мускатног морског орашића (гратаног), два три жуманца и со. У шерпу ставите путер или маргарин, растопите, додајте брашину и пржите на умјереној ватри уз непрестано мијешање. Пазите да запршка остане бијела. Налијте топло млијеко па добро измијешајте док маса не постане компактна. Посолите и додајте гратане, нарибане, морске орахе. Кувайте десет минута, скините са ватре и када се мало прохлади додаје једно по једно жуманце уз често мијешање варјачом док се маса сједини. Употребљава се за гратанирање и многа друга јела.

Постоје двије верзије постака овог чуvenог соса. Прва је да га је изумio кувар на двору Луј IV Маркиз Луис Бешамел, а друга је да је добио име по брачном пару Бешамел. Било како било овај величанствени сос топле кухиње прави срећним многе гурмане доброг укуса.

RESTORAN "GRBALJ"

Trg Sunca bb Budva Tel. 41-564, 51-344, 52-300

SVI DOMAĆI SPECIJALITETI,
KASTRADINA,
BAKALAR,
SVE VRSTE RIBE,
JAGNJEĆE PEĆENJE,
ROŠTILJ,
GOTOVA JELA ...

SCI BUDVA

SHOP
COMMERCE
INTERNATIONAL

85310 BUDVA, Pava proleterska 43/4, Tel. 086 52-732; FAX: 086 51-705

SALONI NAMJEŠTAJA

Budva, Tržni centar, Tel. 086/51-883
Budva, Mediteranski sportski centar
Tivat, 21. novembar bb, Tel. 082/61-321, 61-735

- maloprodaja
- veliko prodaja
- inžinjering
- usluge

- prevoz robe trećim licima

Veliki izbor namještaja i roba za opremljivanje domaćinstava i poslovnog prostora

ИЗЛОЖБА СРЂАНА ВУКЧЕВИЋА У МОДЕРНОЈ ГАЛЕРИЈИ

ЦАРСТВО ЕЛЕГАНЦИЈЕ

Последње пет година проведених у Паризу, црногорски сликар Срђан Вукчевић представио се ликовној публици Будве и Црне Горе у Модерној галерији великим самосталним изложбом од 25. јула до 14. августа.

Како је предодређен да буде један од пустолова и иде напријед вођен жељом за новим спознајама и животним заплетима, овај сликар млађе генерације, представио се и овог пута као сликар, пртач и костимограф.

На претходним изложбама (прије одласка у Француску) а и овом у Будви, Вукчевић нам је још доказао да се издаваја особеним ликовним изразом и рукописом неспецифичним за поднебље из којег је поникао и коме се, ево, враћа.

Да његово сликарство нема робусност у изразу тако карактеристичну за већину црногорских умјетника, показује Вукчевићева тематика, колорит и атмосфера која од самих почетака постала другачија, њему својствена и препознатљива. Основно пољазиште за своју умјетност налазио је на западу, у њемачком сликарству, тачније у Југенд стилу, сецесијистичкој Климту. На овај начин показао је од самог почетка да његово стваралаштво тежи за одабирањем лијепог, суштинског и чистог. Тако је Вукчевић успио да изгради специфичну атмосферу којом влада царство елеганције и прозрачног лазура која прија и одговара оку посматрача. Интересовање и смисао за изузетну декоративност и костимографију показао је и овог пута по први пут представљеном инсталацијом под називом "Младе године Јохана Волфганга Гетеа". Овакав вид Вукчевићевог изражавања није стран онима који су пратили његово стваралаштво јер се и раније у неколико наврата представљао сличним пројектима. По реализацијама, како посетилаца тако и критика, може се за-

кључити да је овакав вид Вукчевићевог изражавања најлајио на велико интересовање тим прије што је ово презентирање била јединствена прилика да се овако нешто сагледа на нашим прсторима.

Суштину инсталације чини маштвото и знлачки осмишљен балдахин са елеменатима: свечане Фаустове маске, велики чипкан шал, кеп за Маргариту, штап и препарирана "мали бијели пас Томаса Мана" који на извјестан начин чини спону прошлог времена и овоземаљске свакодневнице. Вукчевићев јунак својом префињеном декоративношћу и мајсторски одабраном текником и накитом симболично и са пуно мистике влада простором. У својју своју црнину стоји у контрасту са бијелим појмом означавајући борбу непријатељских царстава добра и зла, љубави и мржње, црнила ноћи и блештајних зрака свјетlosti. Попут Гетеовог јунака и Вукчевићев "Faust" је онај испитивачки дух у коме живи незадовољство које човјечанство покреће а у коме је неминован подстрем новим испитивачким тежњама.

Овакав мајсторски изведен костим не би ни требало да се третира као инсталација већ прије као један врсно организован и осмишљен објекат са ликовно – примјењеном концепцијом. Вукчевићев смисао за декоративност јасно је видљив и на његовим сликама на којима се избором технике и материјала јасно формирају сликарске визије. Поред класичног ула на платну, акрилика на брокату и акрилика на свиљи веома је занимљиво и коришћење правог крзна за подлогу из које извлачи наслакани лик. Посебан куриозитет на изложби представљала је слика "Марија Лујза" насликана 1994. године на персијском тапију. Оригинална идеја да ради на несвакидашњој подлози учинила је да Вукчевић главни акценат да на прецизном изведеном лицу краљице док је доња партија костима ур-

ајена доста необавезно.

Када је упитању избор теме Вукчевић се опредељује за портрете и мртву природу. Међу портретима има доста насталих по истакнутим историјским личностима као што је случај са портретом њемачког краља Лудвигом Баварским, урађеним тамним тоналитетима доста непримјереним Срђановој палети. Ништа мање нису занимљиви портрети инспирисани ликовима из сликарског окружења као што је одличан портрет "Хеле" из 1995. године.

Оно што спаја све портрете и чини окосницу сликарског израза је фина пастелна палета, елегантан цртеж, лазурни начин сликања, љупка и ведра атмосфера. Јунаци Вукчевићевих слика својим грацијним ставовима, барокоракијним костимима садрже дубину сликовитости једне унутрашње љепоте. Оркестрација обојености регулише најсмјејији однос у гами или тону, да би веома често преко површина бљеснула нека звонка фраза у плавовим или црвеном.

Вукчевићеве слике су одувијек и такав је случај и са најновијима из циклуса "Велике плајне" попримале звучност музике онако као што музика има пиктуралност слике. Макар и на трен нам се учини да смо у ситуацији да замјенимо звук са бојом, а мелодију са линијом. Посматрајући његове слике од портрета преко мртвих приroda можемо закључити да је Париз са свим својим раскошним палатама и дворовима погодовао Вукчевићевом темпераменту и сензибилитету за као да су његове слике постале још прозрачније иближе. Оне су несумњиво једном појединачној ријечи ликовног критичара Милана Маровића који је у предговору за Вукчевићеву изложбу 1985. године изјавио "Срђан Вукчевић има много разлога што то овако и на овај начин ради. Све одише неком мирном лирском сентименталношћу".

Драгана Ивановић

РАДОВАН НА ЦИТАДЕЛИ

ХАЈКА НА ГЕОРГИНИНО ДЕТЕ

На самом крају представе која је премијерно изведена у оквиру фестивала Град театар Будва, Радован ће, усрдје победоносног марша којим тријумфално обзначије своју пирову победу, после типичне српске узречице "бре" направити драмску паузу и, наклонивши се мало према публици, додати за Србе ништа мање карактеристичан додатак "море". У том мијачевском ироничном завршетку представе наслутићемо заправо мијачевско финале из "Госпође министарке", препознаћемо, овога пута шифровану, поруку наизглед победничког Радована који саопштава како без његовог преласка на страну противника он сам не би никада ни могао да буде побеђен. Јер да би победио, Радован мора да изда самога себе. (Веронали или не, то је Душан Ковачевић написао пре више од двадесет година.)

Тада скватамо да се језива игра (само)уништавања народа коју репрезентује главни јунак, као уосталом и његови непријатељи Вилотићи, никада неће завршити. Јер, од неког се чује плач бебе коју је несрћана Георгијина, у часу очеве неплање, после петогодишње Радованове забране порођаја, ипак родила. Али, Радован се прибрао, наоружао, прикупљао својим дојучерашњим непријатељима и – кренуо у хајку на Георгијину дете. Њега не интересује да ли је упитању убиство рођеног унучета; то ће бити само још један његов ирационалан поступак, само још један доказ да, чинећи лудости, потврђује свој идентитет.

Дејан Мијач не одустаје од "Радована трећег" као комедије, премда у најновијој инсценацији "Болне комедије о самоиздаји", како гласи поднаслов Ковачевићевог комада, редитељ ликове од почетка усмешава ка финалу у којем неће бити нимало смеха, непрестано нас подсећајући на то да ситуација у којој се нашао Радован није нормална и да се на њу не сме пристати. Отуда чињеница да је главни јунак своје саплеменике осудио на живот у непрстаној ратној атмосferi, унутар четири зида, не делује више само елемент комедије апсурда, већ то њихово пристајање на положај добровољних изгнаница препознајемо и као израз сумануте самоизолације човека чије незнанje и примитивизам дефинишу свет као опасну територију, а сваког незнанца као непријатеља.

Оваквом поставком Мијач заправо „рехабилитује“ Ковачевићев текст, „спушта га“ на

одговарајући меру хумора и враћа му примерену сатиричну жестину. Истовремено, та концепција у основи онемогућава свако повлачење паралеле између овог и Атељеовог "Радована", јер у Мијачевој изузетно чврстој и прецизној

НАЈАВА премијере "Радована трећег" у висококомеријалном београдском Театру "Култ", позоришту које не прима дотације већ сав приход остварују на благајни (па зато и нема "милости" и без пречке потребе се не упуща у "ризике" уметничарења), није одвећи уверљivo деловало. Руку на срце, превелик "кредит" није било ни Мијачево име, баш као ни изврсни глумци које је позвао на сарадњу. А када се из пројекта повукао Милан Гутовић, као носилац насловне улоге, изгледају је да од "Радована" ништа бити неће. Ризик је, наиме, био заиста превелик, а над представом у настојању све време се опасно надвијала коб најпопуларније домаће представе (уз још увек "живу" Бубу у уху" у Југословенском драмском позоришту), чији видео-снимак и данас, десетак година пошто је скинут са репертоара Атељеа 212, редовно труни салу Позоришног музеја. А онда се десило чудо...

поставци нема простора за радмиловићевску импровизацију и надграђују текста. Дабоме да су глумци то скватили и на време се ослободили притиска да "достигну" домете колега из легендарне верзије. Војислав Брајовић је свог Радована градио одмерено, постепено откривајући степен његовог лудија. У његовој игри било је шарма и лакоће (па и када се од њега очекивао немали физички напор), а покаткад и виртуозности, посебно у сценама када је Радован, као у трансу, „ускакао“ у ролу свог фамозног идола, јун-

ака банијалних америчких ТВ серија. После свих искустава које имамо са масовном културом и „сапунским операма“ као врхунским изразом одређеног погледа на свет, на сасвим нов начин је сада деловао тај Радованов идолопољничији однос према Цорцу. Мирјана Карапановић пласирала је примитивизам Радованове жене Руменке на изузетно ефектан начин, оправдано се уздржавајући да њен анимализам не доведе до пароксизма. Бранка Катић је Катићија, пројекцији Радованове жеље да има сина, даривала мушкобања изглед инсистирајући на контрасту између њене градилне појаве и чињенице да је Кастица заправо шофер хладњаче. Исидора Минић је бриљирала успевајући да једноставним а ефектним глумачким средствима представи несрћену Георгину којој није дозвољено да се роди. Горан Шушљак је пронашао праву меру за карикатуре којом је обликовао лик Јеленччета, показавши да умејају да се служи персифлажом. Бранко Џвејић је, дакако у складу са редитељском концепцијом, улози келнера даје две димензије: бахатост кабадаџије који малтретира госте, али и снисходљивост човека који не бира средства да би постигао циљ. Костији Bojače Никитовић духовито су откривали Руменкин креаторски "таленат", али су, такође ефектно, указивали и на оштеће лудило у којем су заточени главни јунаци представе. Владислав Т. Лаличић морао је да решава сложене захтеве смештања солитерског стана на отворену простор будванске Цитаделе, у чему је успео "слажући" на великом прстору елементе намјештаја Радованове јазбине, али је, притом, евидентно имао у виду и захтеве затворене сцене на којој ће ова представа бити играна након „пресељења“ у Београд. А. Милосављевић ("ВРЕМЕ", 10. VIII 1996.)

Прешао је се на
Приморске
новине

ЧИЊЕНИЦЕ ЖИВОТА

бро каже: књижевном раду се треба потпуно посветити. Морам признати да на садашњем радном месту имам доволно услова за свој књижевни рад. Али, да сам добио и рај, шта ће ми у њему нису књиге. Ни Евина јабука ме не би много утешила. Најтежа је тута у рају!

Телефонирао сам Милану Комненићу прије него сам се пријавио на конкурс. Он је уредник у "Просвети" и хтио сам да чујем његово мишљење о својој намјери да конкуришем. „Је ли већ неко предвиђен?“ упитао сам га. Милан је рекао да не зна и да ће то проверити. Сутрадан, касно увече, јавио ми се и рекао да конкурса није намјештен. Додао је, уз то, да имам све услове да будем примљен. Моја изјесна недоумица коју сам, ипак, имао рекао је да не долази у обзир. Вјерује да ће проћи.

Бумо видјели, рекли су сличијци!

8. фебруара 1985. године. Данас сам купио ново перо. Ка-да пишем, чврсто стојим на земљи.

9. фебруара 1985. године. Готово цијелог дана ледена киша. Са доласком ноћи накратко се разведрило, а над градом се раширило чисто и умивено плаветнило неба. Гледао сам са прозора звијезде звијезде као прве, урањеле пупољке пролећа. Трепериле су над Београдом, отварале се и разлиставале.

Остао сам на прозору дуго, мада је било веома хладно. Мислио сам о долазећем пролећу: из чега, у ствари, долази то ново лијеће, ти нови цвјетови? Из воде, из облака, из неба? Из звијезда? Из свега што зајувљек одлази са земље?

Та мисао ме дуго држала на прозору, над градом који је, осјећао сам, полако одлазио и нестајао, али истовремено и до-лазио, настајао, заједно са цвјећем и лишићем које тек треба да стигне, о коме сам вјероватно само ја, у овој хладној фебруарској ноћи, размишљао, назирио у звијездама његове још успаване, и далека, пупољке и мирисе.

Онда сам затворио прозор. Телефонирао Цици. У топло

соби један нови облик пролећа, преко жије, који увијек траје, истински пун наглих промјена које нас, као усрдје сваког правог пролећа, чине до краја искреним.

Замјерио сам јој због синоћнег шминкања поред гостом. Сједјели смо код мене Вук Милатовић, она и ја. Цица је стигла послије Вука. Из ташне је извадила огледало и кармин и почела да се шминка. Рекао сам јој да иде у купатило и да то тамо уради. „Само да поправим“, одговорила је.

СЛАБ СТАРТ
МОГРЕНА

ФУДБАЛЕРИ Могрена су такмичење у Другој фудбалској лиги група Запад почели неуспјешно—из три утакмице освојен је само један бод. На отварању сезоне Могрен је поражен у Крагујевцу од Радничког 0:3 (0:3), а у другом сусрету у гостима са Мачвом у Шапцу било је неријешено 1:1 (1:1). И прва утакмица на свом терену завршена је поразом Могрен-побједио је Челик из Никшића 2:1 (1:1).

У новоформирanoј другој лиги-групи Запад ове године такмичи се 18 клубова.

ПРВЕНСТВО
ЈУГОСЛАВИЈЕ
У ПАРАГЛАДИНГУ

Од 14. до 18. августа у Бечићима је одржано отворено првенство Југославије као и Јадрански куп у параглајдингу. На окупу је било 40 такмичара из Југославије и 8 из иностранства (Румуније и Бугарске).

Такмичари у параглајдингу својим летовима са Брађића, представљали су атракцију за велики број туриста на Бечићкој плажи где је и био циљ.

Организатори овог такмичења, параглајдинг клуб „Вихор“ из Подгорице и Ваздухопловни савез Југославије, изразили су задовољство бројем и квалитетом такмичара и изразили наду да ће ова традиционална манифестација идуће године скончати знатно већи број учесника.

Најбоље резултате остварили су чланови екипе „ЕОЛ“ из Краљева, чији су такмичари Коста Рачић и Славко Лазаревић побједници у обије конкуренције овог такмичења. Р.П.

ЕЛТОС
БУДВА

086/52-762, 52-262, 52-260, 52-265
Факс: 086/52-320

ПРО БИЧ СОКЕР У БЕЧИЋИМА

СПЕКТАКЛ ЗА – БУДУЋНОСТ

НА СТАДИОНУ „Свети Тома“ у Бечићима 3. августа било је као у кошници. Преко 3.000 гледалаца испунило је свако место. У свечаној ложи били су: **Момир Булатовић**, предсједник Републике Црне Горе, **Светозар Маровић**, предсједник Скупштине Републике Црне Горе, **Мило Ђукановић**, предсједник Владе Републике Црне Горе, **Жарко Миковић**, градоначелник Будве и друге угледне личности из наше земље. Свиране су химне Бразила, Италије, Енглеске, Југославије. Мило Ђукановић је свечано отворио ову спортско-туристичку манифестацију.

— Ова и сличне манифестије које, вјерујем, ћемо организовати у континенту наредних година, помоћи ће да црногорски туризам досегне оне висине за које сви вјерујемо да им објективно припадају. Посебан квалитет овогодишњег Про бич сокера Ју Монтенегро куп „Будва 96“ дају учесници.

У првој утакмици су се саста-

ли Бразил-Енглеска. Послије маштovите и добре игре Бразила, Енглеска је потучена до колена. Резултат послије три наставка је bio 13:1 за Бразил.

У другој смо играли ми са Италијанима. Амбијент је bio за памћење. Повели smo 3:1. Нijeјесмо издражали и изгубили smo 3:4. У тиму Италије играла су чак тројица фудбалера који су освојили шампионат свијeta у Италиji: **Такони, Ђентиле и Алтобели**. У нашем тиму није било Савићевића.

И другог дана амбијент исти. Бrzо се пронијела вијest: стигao је Дејан Савићeviћ. Сastали smo сe сa искуšnijim Englezima. Pobijedili smo 6:4 (2:1, 3:1, 1:2). Дејан Савићeviћ је показao da je nenhadman fudbaler ne samo na travnatim terenima него da igra izvanpredno i na pijesku.

У другом сусрету су се сastali велиki rivali, Brazil-Italija. „Kaimroke“ su pobijedile 5:4 (2:0, 1:3, 2:1). Briliptari su Жуниор и Адао.

Konačna tabela je bila: Bra-

зил, Италија, Југославија, Енглеска.

За репрезентацију Бразила су играли: Серђо, Маган, Жуниор, Јорзиньо, Менем, Нагао, Адео и Ренан. За Италију: Такони, Ђентиле, Перуато, Солда, Алтобели, Филипи, Гарфарели, Гарлинин. За Југославију: Љубановић, Ковачевић, Бровнић, Кнежевић, Дмитровић, Андрић, Зиројевић, А. Вујовић, Залад, Аничић, Василиjević и Дејан Савићeviћ. За Енглеску, Жилтон, Осман, Робертс, Кенеди, Хил, Вортингтон.

Ministar sporta u Влади наше републике, **Божидар Ивановић** уручio је ekipi Brazil-a, њенom kapitenu Жуниору, veliki pehar, pobednika prvog Pro бич сокера Монтенегро куп „Будва 96“, rekavši, da њihovu очekuje i slijedeće godine.

— Fudbal na pijesku sigurno ћe se igратi na plajama duž Crnogorskog primorja, ali i u unutrašnjosti naše zemlje, na ostrvu Lido naspram Zemuna, Штранду u Novom Sadu – kaže

Зоран Аврамović, direktor Маркетинга Црвене звезде.

У Budvi је bio alfa i omega pro бич сокера, под чијом је dijirektorskim palicom sve funkcionisalo „kao švačarski sat“.

Brazilaц **Фулвио Данилас**, generalni sekretar „Pro бич сокер федерације“ је рекao:

— Organizacija Ju Montenegro kupa „Budva 96“ може да послужи као рецепт за ovakve turnire. Atmosfera na stadionu „Sveti Toma“ u Bечићima je podsećala na brazilsku. Reprezentacija Југославије је bio iznenadila dobrim igrom. Очekujem dolazak Југославije na treći svjetski pro бич сокер u Rio de Janeiro od 9. do 14. januara slijedeće godine.

Банкарlo **Синђорини**, direktor svih pro бич сокera, по завршетку turnira uручio је specijalnu zlatnu medalju **Dejanu Савићeviћu**, kao izuzetnom promotoru fudbala na plazi.

Dejan је novinarima rekao:

— Обећao sam da ћu igратi jednu utakmicu. Vidim da јe

турнир uspišio, i posебno sam radostan da sam учествовао.

Organizacioni komitet na челу са господином **Светозаром Маровићем**, predsjednikom Скупштине Црне Горе, све је учинио да свијет види овај спектакл. Радује me da се моја игра допала и да смо побиједили Енглеску за коју су играли fudbalski činovni.

Господин **Светозар Маровић**:

— Ovo je bio spектakl kakav smo pričekivali. Putem malih ekranu fudbal na pijesku iz Bечићa гледао 125 zemalja svijeta, a to je lijepla promocija naše zemlje, našeg turizma.

Приpreme za slijedeћи turnir u Bечићima u pro бич сокеру 1997. године су već počele.

Dolazak su najavili reprezentacije Италије, Brazil-a, Енглеске, Шпаније, Аргентине, САД, Енглеске... какве Велибор Золак, под чијом organizacijom je bio ovaј spектakl.

Станко Паповић

БУДВА СВЕЧАНО ДОЧЕКАЛА ПРВУ ОЛИМПИЈСКУ МЕДАЉУ

ЗЛАТНА БРОНЗА
ГОРАНА ВУЈЕВИЋА

У БУДВИ је 9. августа у свечаној дочекан **Горан Вујевић** члан одбојкашке репрезентације Југославије која је на Олимпијади у Атланти освојила бронзану медаљу што је највећи успех наша одбојка, а медаља **Горана Вујевића** је прво олимпијско одличје на грудима једног спортисте пониклог у нашој општини.

— Ми Budvani smo утолико радоснији што Goran Vujević potiče из расадника budvanske одбојке и што је први спортиста који играо за један budvanski klub и освојио медаљу на olimpijskim igrama—rekao је предсједник Општине Budva **Жарко Миковић**.

Горан Вујевић је свечано дочекан **Гораном Вујевићем** нашем олимпијском спортистом. То је моја жеља и ја ћu сигурно дати све од себе да помогнем Budvi, поготово у том спорту одбојci. Вјерујem да је ова медаља подстrek за млађe који се баве спортом—rekao је Goran Vujević нагласивши: Ова медаља је мадаља свих Југословена, а моја медаља је посебно ваша, значи Budva.

Горан Вујевић је поздравио све који су помогли да успијe, a посебno другove из „Avalе“, клуба у коме је почео каријеру и у коме се afirmisao.

Говореći o успјеху naše репрезентације u Атланти Vujević kaže da su tek po dolasku u Јugoslaviju схватили koliko su naši ljudi bili uz njih, kako su ih pratili i navijali, i koliko ova bronzana medaљa više припадa njima nego drugim igračima. Postignuti rezultat je vjerovatno realni domet јugoslavenskih odbojkasa koji su sve dali od sebe i, vjerovatno, više nije mogli. Mi smo, каже Vujević, četiri godine bili pod sankcijama, nijejmo igrali nigdje, ali ne znaci da poslije ovakvog uspjeha ne možemo i bolje. Prva pri-

ka za јugoslovenske одбојкаše бићe свјетски куп у Јапану и све се мора урадити да се резултат из Атланте понови, ако не и побољша.

Na koktelu kojemu је učestvovao Goran Vujević, predsjednik opštine Žarko Miković, našem olimpijadi, je uручен poklon-umjetnicka slika Sava Pavlovića sa nedavne izložbe u Parizu, a Dragana Marovića iz OK „Avala“ je podsetljeno na danе kada je Goran Vujević počinio karijeru.

„Kvisko“ како mi zovemo Goran Vujević je izrastao u velikog i perspektivnog igrača za naše prilike. Као једанаestogodišnjak zajeđno sa njegovim bratom i jednim lijeplim dрушtvom počeo da trениra odbojku. Водио је одbojkuku, водио vaterpolo, вodio је Kvisku za sve što је уradilo, или i obavezni da imaju još jednog, dva i moguđa još kojeg kviska koji јe успјeli da nam pruže ovakva

задовољstva.

Odbojkasci klub „Avala“ je Goranu Vujeviću predao specijalno priznanje—zlatnu medaљu.

В.М. Станишић

ШОШТАР У БУДВИ

Aleksandar Шоштар, постао је члан „Budvanske rivijere“. On је vјernost vaterpolo klubu u Budvi potpisao na naредne dvije godine, a glavni sponsor ovog ugovora је београдска firma „Interkont“ чији је власник Славко Вујовић.

— Prije dvije godine u Budvanskoj rivijeri sam odigrao ljetne prvenstvo, rekao је nakon potpisivanja ugovora Aleksandar Шоштар. Ta tri mjeseca za мене су lijepa i priјатна успомена. Na moje veliko zadovoljstvo је ponovo u istom klubu. Nadam сe da ћe наш klub ostvariti naјвиши plasman, односno, освоjiti prvo mjesto na saveznim i evropskim takmicijama. Prijem u Budvi bio је izuzetan i то је један od razloga mog dolaska. Р.П.

BANEX
proizvodnja, export-import, inženjering, turizam i usluge

SVE VRSTE GRAĐEVINSKIH POSLOVA
STANOVNI ZA TRŽIŠTE
REKONSTRUKCIJE I ADAPTACIJE

85310 BUDVA, Primorski bataljon 10, tel./fax 086/52-790, tel. 51-764

ELEKTROJUG

PREDUZEĆE ZA TRGOVINU, TURIZAM, UGOSTITELJSTVO I USLUGE sa p.o.

Trg Sunca bb Budva, Tel. 41-564, 51-344, 52-300 Telefax: 52-300

- prodaja kompletog elektromaterijala,
- izvođenje radova na trasostanicama, dalekovodima i javnim rasvjjetama,
- polaganje kablova i svi elektroinstalaterski poslovi,
- brze intervencije električara

Приморске
новине

Оснивач листа Скупштина општине Budva, Izдавач Јавно предузеће „Информативни центар“ Budva. Директор Душан Божовић. Главни и одговорни уредник Васко М. Станишић. Штампа НЈП „Побједа“ Подгорица. Адреса: „Приморске новине“ Петра I Петровића 3, поштanski fah 14, 85310 Budva. Телефон (086) 51-487 (редакција), 52-024 (општа служба), телефон 52-024. Broj жирос-рачуна 50710-603-5-2853 код СПП Budva. Годишња претплата 30 динара, полугодишња 15 динара.

ИЗ СТАРИХ БАУЛА

ЖИВКО МИЛИЋЕВИЋ: ЗАПИСИ О СРПСКОЈ ЗЕМЉИ (3)

СВЕТИ СТЕФАН

8. јун 1932.

Свети Стефан је изненадно оживела Гримова бајка. То је град који је, под проклетством неке зле виле, пао у дугогодишњи зачаран сан. Колико ће тај сан да траје? Сто година, као у бајци? Или више? Ко би знао!

Као у бајци, то је град који је опустео. По старим платнима његове тврђаве, око њих непрестано и без одмора шумори море, порасло је зелено приморско жбуње. Висока трава пробила је плочник некадашњих тесних уличица и пролаза и изђикала по проговима напуштених кућа. Велики број домаћина нема више ни крова ни прозора. И грађани њихови отвори гледају тешким и очајним погледима као ослепеле очи.

У унутрашњости ових опустелих станица, по поду између голих камених зидова, где су некад биле собе, где се волело, певало, плакало, где се деца играла, где се породица окупљала у свечане дане, где је жене очекивала мужа да се врати из риболова, или можда из далеке Америке, сада расте висок коров, покатак и читаво дрво, обично смоква или мурва.

Живот се одавно повукао, и као да се све више повлачи. Путост је оживела.

То нам се онај јављала, то нам је она говорила својим тајanstvenim и чудним гласовима у жамору мора које је, без иједне барке или једра, пусто у бескрају, заплускивало стену на којој је Свети Стефан.

То нас је онај дочекала при улазу на градској капији, то је била њена слика—онај старапа који се сунчао под високим градским платном, и чије нас празне очи посматрале загонетном једномодавно ишчезлог света.

Кад нам је—са осмехом који је, у својој нестварној, скоро нељудској благости, имао нечег језивог—тихо, необичним и као далеким гласом, рекао да не прими милостињу, ми смо, посрамљени разумели да има понаса и лепоте и у смрти, и да случајни продазник, как и кад је кратковид добронамеран, нема права да их обесвећује.

Као једино живо, у граду се сећало само ћутање. А ипак, још се последња искра пламена није угасила, још живи ту неких седамдесет душа. Још се тај мали свет, у тихом, безгласном очајању, брани од чаролије која га, као неодољив сан, све више захвата, и од које је све теже, а покатак, изгледа, можда и све узападније, бранити се.

Они који су млади, они који још није напустила вера при погледу смрти у очи, они који су пуни самопоуздања у себе и у своју срећу, покушавају да раскину мајдју и да се спасу бегством. Они не страхују да закопају своју младост по рудницима Аљаске, да распустију луду снагу по планетама Бразилије и Аргентине, да иссрпе до краја све нагомилане резерве свога духа за авантурама по Мексику, Канади или Далеком Истоку.

Али кад прођу дуге и брезе године, пролети младост у лутању и мукама као сан који се није остварио, многих од тих несрћних луталица, уморан, пре времена остале и сиромах, враћа се своме убогом напуштеном дому. Јер срећа је као и жена која се само на младост осмијева.

Они који су старији и свеснији узападности напора, они који су у својој младости можда већ лутали по далеком свету, остају да живе на Светом Стефану, истине без много наде, и без много вере, али са извесним, у основи колико дубоким толико

Припремила:
Љиљана Зеновић

ТРАГОМ ДОКУМЕНТА ПРОШЛОСТИ (57)

ПРИПРЕМА: МР МАРКО Ђ. ИВАНОВИЋ

ДОБРОВОЉАЧКЕ ЗЕМЉЕ У ПАНЧЕВАЧКОМ РИТУ

У међуратном периоду (1919–1941) Аграрном реформом у Банату обухваћена су 206 велепосједа ових власника: 65 физичких лица, 117 правних лица (98 општинских поједици и 19 државних добра) и 24 приватноправних лица (посједи цркве, банака, Матице српске и једне Урбаријалне заједнице). Од њихових укупних површина 440961 км², 787 км² хвата реформом је одузето 207 856 км², 613 км² хв. или 47,13% (52,87%) земље је и даље остало у њиховом посједу), а одузета земља је овако подијељена:

51 904 мјесна аграрна интересанта добила су 48,21%; 8 738 добровољца (насељеника и мјесних) добила су 37,09%; 4 695 колониста, оптантца, ауто-колониста и избеглица добила су 13,13%; те јавно добро 1,57% земље. Аграрни субјекти су просјечно добијали по 3 км² 210 км² хв., најмање мјесни интересанти испод 2 км², а највише добровољци, обзиром да им је законом загарантован посјед од 5 односно 3 хектара, добијали су 8 км², 1102 км² хв. (борци) и 5 км², 341 км² хв. (неборци). Одштету за одузету велепосједничку земљу сносила је држава само за до-дијељену земљу добровољцима (ако су добијали шуме исту су плаћали), а сви остали добитници земље у пројекту су плаћали 2 198,30 динара по једном катастарском јутру. У Банату су основана и 42 нова насеља за потребе колониста.

Укупно 21 000 добровољачких породица је надијељено са земљом (претежно у Војводини, Славонији и Прекомурју). Но, остало је више хиљада добровољачких ујурења (око 5 600) која су имала право на дојделу земље. Будући да је одузета велепосједничка земља углавном била по-дијељена, то је једино ријешење остало да се добровољци намире са државном земљом у тзв. Панчевачком риту (у залеђу Београда) у Банату и са дијелом државног добра Беља. Као да Панчевачки рит био без искушивања неподесан за насељавање, то је 4. јула 1927. до-

нијета Уредба о мелиорацији земљишта Дунавско-тамишке водне задруге у Панчеву, а мелиорациони радови у Риту су започети 5. августа 1929. године.

У Панчевачком риту било је намјењено за потребе аграра 29 311 км² земље (од 14 општина 15 142 км² и државног егара 14 169 км²), а од тога 2/3 за потребе добровољца и 1/3 за аграрне интересанте општина којима се земља одузима.

Годинама су постојали проблеми техничке и финансијске природе око исушивања Рита и привођења његовог најеми, те се добровољци нијесу могли насељавати до почетка Другог светског рата (1941). Земљиште државног егара у Риту прво је дато у закуп на 3 године, али је закуп отказан од стране Министарства пољопривреде (1934) са намјером да се исто раздјели добровољцима. Међутим, тада је утврђено да је земљиште само дјелимично приведено култури јер нијесу урађени сви хидротехнички радови (пумпе, одводни канали), па је земљиште поново дато у закуп за 1934/35. годину.

Од љета 1932. до краја 1933. поднијето је 3 100 добровољачких молби за земљу у Риту, али су оне до краја 1935. остале неријешене. У овим молбама било је 685 добровољаца из Зетске бановине, међу њима био је знатан број из бококоторског среза. Но, завршетком рада стручних комисија на утврђивању бонитета земљишта, констатовано је да на одређеној земљи (трће класе) нијесу извршени сви потребни радови на крчењу и разоравању ради привођења земље култури за обраду. Тада је Министарство пољопривреде овластило Државно превобраништво у Новом Саду, да поново изда сву земљу у Панчевачком риту у закуп, а тада се у Риту одједном нашло више хиљада зајупника. Преиспитивана је и цјелиснодостојаност оснивања насеља у Риту, то је министар пољопривреде В. Чубриловић 1940. (23. септембра) од

лучио да се оснију 4 нова насеља (I, II, III и IV) умјесто раније предвиђених 8, а да се у сваком насељу подигне по једна циглана за изградњу насеља. Било је договорено да се изда бесплатно дрвна грађа (48 000 м³) из изградње око 2 000 кућа и помоћних објеката. (Наведени подаци су из научног дјела: Др. Никола Л. Гаћеша, Аграрна реформа и колонизација у Банату 1919–1941, Нови Сад 1972.)

Извјестан број добровољаца умјесто земље добио је државне обvezнице, те је остало 2 544 неподмирене добровољаца у Риту. Непосредно пред други светски рат добили су коначно решење о додјели земље у намјери да почев од 1. јула 1940. уведу индивидуално у посјед на припадајуће им компетенције. За утврђивање имена добровољаца који су добили добровољачке земље у Панчевачком риту, користи смо ниже наведене изворе:

а) Архив Југославије – Београд;

– СПИСАК добровољаца који су према решењу Комисије за ликвидацију аграрне реформе у Петровграду бр. 6852/39, уведен у посјед на дан 30. септембра 1939. на припадајуће им компетенције на посједу Колонијалног фонда Министарства пољопривреде у тзв. Панчевачком риту. Земљу су примили у посјед као спојсједници преко потписника делегата. (За срез Бар примио у посјед делегат Никола Јовановић, а за срез Котор на име делегата потписао се предсједник Главног одбора Јовановић, његово име је нечитљиво);

– ИМЕНИК добровољаца који су којком измучени за Панчевачком риту (којком је измучено 800 добровољаца, 18. III 1941.);

– СПИСАК аграрних субјеката надијељених са земљом у Панчевачком риту, а који су индивидуално уведен у посјед;

Наставак у следећем броју

живот, иако је можда одиста веома ствар, већини људи је, изгледа, ипак дан само зато да би могли показати колико је неисцрпна и надљудска њихова моћ у подношењу патње и несреће.

Питање је, уосталом, како се бранити, и одбранити, од чаролије? Како се ослободити проклетства зле виле? Како устati против судбине? Како спречити оних двадесет опустелих кућа у граду да се не руше? Како одбранити и сачувати од све зорне руке оних дугих четрдесет пет које су под кровом, кад је њима станује срѓа осамаест малобројних породица?

И онда, како зауставити пропадање старијих маслињака? Као маслинама, које су остали без плода последњих година, рећи да роде? Како можда помисљати на сађење нових, младих маслина, када се никакве користи нема ни од старијих?

Питање је, уосталом, како се бранити, и одбранити, од чаролије? Како се ослободити проклетства зле виле? Како устati против судбине? Како спречити оних двадесет опустелих кућа у граду да се не руше? Како одбранити и сачувати од све зорне руке оних дугих четрдесет пет које су под кровом, кад је њима станује срѓа осамаест малобројних породица...

Тако Гримова бајка, у сировој светlosti наших дана, губи среон и сваку боју поезије, постаје обичан, банањан догађај, који се на једном хладном, очајно сувопарном, али зато научном језику зове економским и привредним мртвилом.

Плен тога мртвила, Свети Стефан има да се бори још и против природе, скоро против Бога. А колико, и дакле, слаби човек да одолева моћном мору!

Како да поносна људска снага, како да велики људски ум не поклекне и не застрепи пред елементарним бесом стихије, која, по ћуди своје воље, покатак се разбесни и надође, опкољавајући са свих страна својим моћним и ускрепним таласом стену на којој почива град, и претварајући је тако у острво очајна, скоро избезмљава пркоса пред силином елемента:—а после, све се утиша, вода постане мирна, плава, прозирна и равна као огледало, таласи се повуку и нестани у невидљивим дубинама, остављајући за собом узан појас ситног морског песка који

ПОВОДОМ ИЗЛОЖБЕ МИХАИЛА ЈОВИЋЕВИЋА

БИБЛИЈСКЕ ТЕМЕ

Овогодишњи ликовни програм фестивала Град Тематар, закључила је изложба слика црногорског сликара Михаила Јовићевића са Цетиња, редовног професора сликарства на цетињској и требињској Академији за ликовну уметност. У ентеријеру цркве „Санта Марија“ изложена је поставка која садржи избор из циклуса „Библијске теме“, а на изјавијан начин заокружује ликовни израз овог сликара у оквиру религиозне тематике. Овај циклус је настојао у току тридесетогодишњег стваралачког рада овог сликара, а посвећен је у славу „Два миленијума од Христовог рођења“. Представљене слике, урађене техником уља на платну, настала су у периоду од 1985. год. до данас, а како сам сликар каже: „религиозним стваралачтвом се бавим од почетка мог стваралачтва тако да сам на првој самосталној изложби, између осталих слика, изложио „Суђење Христу“ и „Ношење крста“. И, ево послије тридесет година, на врху сам Голготе“. Окружени Јовићевићевим сликама посматрамо ту Голготу, разапети између јаве и сна осећајем у себи дио ње, она постепено покушава да пробуди у нама размишљање о егзистенцијалном смислу ношења тог крста са универзалном архетипском потом која влада већ два миленијума чекајући ваксрење...

Формат Јовићевићеве слике је у већини случајева одређен формом крста, што у погледу симболике отвара могућност вишедимензијал